

Araştırma Makalesi/Research Article (Original Paper)

Siirt (Pervari) Yöresinde Yetiştirilen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma

Cüneyt UYAK^{1*} Adnan DOĞAN² Ahmet KAZANKAYA²

¹Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Özalp Meslek Yüksekokulu, Bahçe Tarımı Bölümü, Van

²Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Ziraat Fakültesi, Bahçe Bitkileri Bölümü, Van

*E posta: 6Suyv@myynet.com, Tel: 90 (432) 712 26 37, Faks: 90 (432) 712 25 41

Öz: Bu araştırma, Siirt ili Pervari ilçesinde yetiştirilen üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerini belirlemek amacıyla, 2008–2009 yılları arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırma, üretici bağlarında yetiştirilen üzüm çeşitleri üzerinde yürütülmüştür. Çeşitlerin ampelografik özellikleri “Uluslararası Bitki Gen Kaynakları Merkezi” (IBPGR) tarafından oluşturulan “Üzüm Tanımlayıcıları” metoduna göre belirlenmiştir. Araştırma sonunda, Pervari yöresinde yetiştirilen 16 üzüm çeşidinin *Vitis vinifera* L. türüne ait oldukları belirlenmiştir. Tane kabuk renginin 11 çeşitte ‘yeşil sarı’, üç çeşitte ‘koyu kırmızı mor’, iki çeşitte ‘kırmızı siyah’ olduğu tespit edilmiştir. İncelenen çeşitlerde, ortalama salkım büyüklüğü 139.30–266.40 cm², ortalama salkım ağırlığı 216.57–482.20 g, ortalama tane ağırlığı 2.17–5.75 g, suda çözünür kuru madde (SÇKM) %15–22 ve titre edilebilir asit 4.67–9.82 g/l arasında saptanmıştır. Olgunlaşma zamanı 13 çeşitte ‘geç’, Hacı Mendi, Hezirani ve Tarsus Beyazı çeşitlerinde ise ‘orta’ olarak bulunmuştur. Çiçek yapısının 13 çeşitte ‘erdişi’, Polati, Rötik ve Silopi çeşitlerinde ise ‘morfolojik erdişi fizyolojik dişi’ olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Ampelografi, Yerli üzüm çeşitleri, Siirt.

A Study on Determination of Ampelographical Characters of Grape Cultivars Grown in Siirt (Pervari)

Abstract: In order to determine the ampelographic characters of grape varieties grown in Pervari district of Siirt province, this research was carried out during 2008 and 2009. The study was performed on local grape varieties grown producer vineyards. Ampelographic characters of varieties were identified according to “Grape Descriptors” of IBPGR (International Board for Plant Genetic Resources). In the 16 grape varieties grown in Pervari province belonging to species of *Vitis vinifera* L., berry skin colour was identified as ‘green yellow’ in 11 varieties, ‘dark red-violet’ in 3 varieties, ‘red black’ in 2 varieties. The varieties had averagely 139.30-266.40 cm² bunch size, 216.57-482.20 g bunch weight, 2.17-5.75 g berry weight, 15-22 % soluble solids content and 4.67-9.82 g/l titratable acidity. It has been observed that time of berry ripening was ‘late season’ in 13 varieties and was ‘medium season’ in Hacı Mendi, Hezirani and Tarsus Beyazı varieties. Flower type was ‘hermaphrodite’ in 13 varieties, ‘female with reflexed stamens’ in Polati, Rötik and Silopi varieties.

Keywords: Ampelography, Native grape varieties, Siirt

Giriş

Vavilov tarafından dünya üzerinde sekiz bitki gen merkezi belirlenmiştir. Ülkemiz hem Yakın Doğu hem de Akdeniz Havzası içerisinde yer alması nedeniyle gen merkezi olarak ayrı bir öneme sahiptir (Ağaoğlu ve ark. 1995). Diğer yandan Anadolu yarım adasının kuzeydoğu bölümünü de içine alan Karadeniz ve Hazar denizi arasındaki bölge, asmanın en önemli türü olan *Vitis vinifera* L.’nin gen merkezi ve kültüre alındığı yöre olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle, ülkemiz hem yabancı asma (*Vitis vinifera* ssp. *sylvestris*), hem de kültür asmasına (*Vitis vinifera* ssp. *sativa*) ait çok zengin bir potansiyele sahiptir (Çelik ve ark. 1998).

Ülkemiz için önemli bir tarım kolu olan bağcılığın geliştirilmesi ve yeniden yapılandırılmasına yönelik olarak asma gen kaynaklarının toplanması, korunması ve geliştirilmesi yönündeki çalışmalar bağcılığımızın geleceği açısından büyük önem taşımaktadır (Çelik ve ark. 2005). Ülkemiz bağcılığı bir yandan filokseranın hızlı tahribatı diğer yandan köyden kente göç olayları ve ürünün değerlendirilmesinde yaşanan güçlükler yüzünden hızlı bir gerileme süreci yaşamış ve yaşanmaktadır.

Bunun sonucu olarak elden çıkan bağlarda değerli gen kaynaklarımız olan pek çok üzüm çeşidi tanımlanmadan kaybedilmiştir (Çelik ve ark. 1998).

Ampelografi, asmanın tanımlanması ile uğraşan bir bilim dalıdır (Oraman 1959). Dünyada ampelografik çalışmalar 17 yy'ın ikinci yarısından itibaren başlamasına karşın, Türkiye'de ampelografi konusunda ilk bilimsel çalışmayı Oraman (1937) yılında yapmıştır.

Tüm dünyada üzüm çeşitlerin tanımlanmasında ortaya çıkan karışıklıkların giderilmesi ve yöntem birliği sağlanması amacıyla 1983 yılında "Üzüm Tanımlayıcıları" (Descriptor for Grape) isimli kriterler yayınlanmıştır (Anonim 1983).

Dünyada ve Türkiye'de çok sayıda araştırmacı kendi ülkelerinde yetişen üzüm çeşitlerinin tanımlaması amacıyla araştırmalar yürütmüşlerdir (Morton 1979; Marasalı 1986; Uzun 1986; Aliev ve ark. 1987; Çelik 1990; Kara 1990; Altın 1991; Kelen 1991; Bowers ve ark. 1993; Gürsöz 1993; Aktepe 1994; Dursun 1994; Kaplan 1994; Schneider ve Mannini 1994; Akın 1995; Diri 1996; Haj-Amiri ve Sanei-Shariatpanahi 1996; Küçükhascul 1996; Türkkan 1996; Akkurt 1997; Toda ve Sancha 1997; Cangı 1999; Ecevit ve Kelen 1999; Regner ve ark. 1999; Martinez ve Perez 2000; Ünal 2000; Filippetti ve ark. 2001; Masi ve ark. 2001; Kader ve Ilgın 2002; Odabaş ve ark. 2002; Çoban ve Küey 2006; Pezo ve ark. 2006; Çelik ve ark. 2008; 2009; Kılıç 2009; Ersayar 2010).

Bu çalışma ile Siirt ili Pervari ilçesinde yetiştirilen üzüm çeşitlerinin uluslararası normlara göre tanımlanması amaçlanmıştır.

Materyal ve Metot

Materyal

Bu araştırma, 2008–2009 yılları arasında Siirt ili Pervari ilçesindeki üretici bağlarında yürütülmüştür. Üzerinde çalışılan çeşitlere ait örnekler verim çağında ve kendi kökleri üzerinde yetiştirilen sağlıklı omcaldan alınmıştır. Araştırmada Boğa, Cevzane, Gevre, Hacı Mendi, Hezirani, Memky Eyo, Mivağes, Mivazer, Polati, Rötik, Silopi, Sipiyo, Siropiromenda, Tarsus Beyazı, Tarsus Siyahı ve Tayfi üzüm çeşitlerinin ampelografik özellikleri belirlenmiştir.

Metot

Üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerinin belirlenmesinde uluslararası yöntem birliği sağlamak amacıyla IBPGR (International Board For Plant Genetic Resources), OIV (Office International de la Vigne et du Vin) ile UPOV (International Union for the Protection of New Varieties of Plants) tarafından ortaklaşa kabul edilen ve 1983 yılında "Descriptors for Grape" adı altında yayınlanan ve birbirini tamamlayıcı nitelikte iki tanımlama sisteminden oluşan tanımlama normlarından yararlanılmıştır (Anonim 1983). Bu araştırmada ağırlıklı olarak yukarıda sözü edilen yöntemin ilk aşamasını oluşturan "Tanımlama ve Ön Değerlendirme" verilerine ait kriterler esas alınarak üzerinde çalışılan üzüm çeşitlerini ampelografik özellikleri belirlenmiştir. Kuru madde ve asit içeriği ile salkım ve tane boyu gibi karakterlerin saptanmasında ise "İleri Tanımlama ve Değerlendirme Verileri" esas alınmıştır. Ayrıca, OIV tarafından yayınlanan "2. Edition of the OIV Descriptor List for Grape Varieties and Vitis Species" adlı yayınlardan da yararlanılmıştır (Anonim 2001).

Tanıttıcı karakterlerden ölçüme dayalı olanlar için ortalama değerler standart hatalarıyla beraber verilmiştir. Söz konusu "Tanımlama ve Ön Değerlendirme" verilerini oluşturan yöntemlere ait şekil ve özellikler, gerek (Anonim 1983; 2001) gerekse birçok araştırmacı (Uzun 1986; Demir 1987; Çelik 1990; Kara 1990; Altın 1991; Gürsöz 1993; Aktepe 1994; Kaplan 1994; Akın 1995; Diri 1996; Küçükhascul 1996; Akkurt 1997; Ünal 2000; Kılıç 2009; Ersayar 2010) tarafından verildiği için burada belirtilmesine gerek görülmemiştir.

Bulgular ve Tartışma

Yörede yetiştirilen üzüm çeşitlerine ait ampelografik özellikler belirlenerek Çizelge 1'de sunulmuştur. Üzüm çeşitlerinin sürgün, genç yaprak, olgun yaprak, çiçek, salkım, tane, çekirdek ve fenolojik özellikler bakımından önemli farklılıklar gösterdikleri saptanmıştır. Yörede yetiştirilen tüm çeşitlerde sürgün ucu

tipinin (OIV 001) açık, sülüklerin sürgündeki dizilişinin (OIV 016) kesikli, çekirdek kenarlarında çıkıntuların (OIV 244) olmaması ve çubuk üzerinde lentisellerin (OIV 104) bulunmaması *Vitis vinifera* L. türüne ait olduklarını göstermektedir. *Vitis vinifera* L. türüne ait bu özellikler birçok araştırmacı tarafından ortaya konulmuştur (Kara 1990; Altın 1991; Kaplan 1994; Gürsöz 1993; Diri 1996; Küçükhasul 1996; Akkurt 1997; Dilli 1997; Ecevit ve Kelen 1999; Ünal 2000; Odabaş ve ark. 2002; Çoban ve Küey 2006).

Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı (OIV 002) dokuz çeşitte “yok” sınıfına girerken, altı çeşitte “kısmen” Tayfi çeşidin de “her tarafında” olarak belirlenmiştir. Sürgün ucunda antosiyanin yoğunluğu (OIV 003) dokuz çeşitte “yok” üç çeşitte “zayıf” üç çeşitte “orta” Tayfi çeşidinde “kuvvetli” olarak tespit edilmiştir. Sürgün ucunda antosiyanin dağılımı ve yoğunluğu bakımından çeşitler arasında farklılıkların olduğu birçok araştırmacı tarafından ifade edilmiştir (Regner ve ark. 1999; Asensio ve ark. 2002; Santiago ve ark. 2007; Çelik ve ark. 2008). Ayrıca sürgün ucundaki antosiyanin dağılımı ve yoğunluğunun uçtan itibaren mevsimin ilerlemesiyle azaldığı da belirlenmiştir. Bu tespit Altın (1991); Ecevit ve Kelen (1999); Ünal (2000); Çoban ve Küey (2006); Kılıç’ın (2009) çalışmalarıyla da desteklenmiştir.

Sürgün ucunda yatık tüyler (OIV 004) Memk Eyşo çeşidinde “çok seyrek” dört çeşitte “seyrek” yedi çeşitte “orta” üç çeşitte “sık” Mivazer çeşidinde ise “çok sık” olarak saptanmıştır. Sürgün ucundaki dik tüyler (OIV 005) bakımından tüm çeşitlerin “yok” sınıfına girdikleri tespit edilmiştir. İncelenen çeşitlerde sürgün ucu yatık tüy yoğunluklarının değişik sınıflara dağılmış olması, buna karşılık dik tüylerin hiçbir çeşitte görülmemesi asmanın bu bölümü için yatık tüylerin daha önemli olduğu fikrini akla getirmektedir. Bu durum Kara (1990); Altın (1991); Ünal (2000) ve Kılıç’ın (2009) çalışmalarıyla paralellik göstermektedir. Sürgünlerin habitusu (OIV 006) bakımından Memky Eyşo ve Rötik çeşitlerinde “sarkık” Tarsus Beyazı çeşidin de “yarı sarkık” 13 çeşitte ise “dik” sınıfına giren sürgünler gözlenmiştir. Genç sürgünlerin boğum ve boğum aralarındaki dik (OIV 011 ve 012) ve yatık (OIV 013 ve 014) tüylere hiçbir çeşitte rastlanmamıştır. Altın (1991); Gürsöz (1993), sürgünlerin boğum ve boğum aralarında hiç dik tüye rastlamazken Kara (1990), incelediği çeşitlerin yedisinde boğum ve boğum arasında “çok seyrek” dik tüylere, Kaplan (1994), incelediği beş çeşitte boğumlar üzerinde “orta” yoğunlukta dik tüylere, Ünal (2000) ise hiçbir çeşitte sürgünlerin boğum ve boğum arasında yatık ve dik tüylere rastlanmamıştır.

Genç yaprak üst yüz rengi (OIV 051) bakımından yedi çeşit “yeşil” dokuz çeşit “bronz benekli yeşil” sınıfına girmiştir. Antosiyanin yoğunluğu (052) yedi çeşitte “yok” Cevzane çeşidinde “çok zayıf” iki çeşitte “zayıf” dört çeşitte “orta” iki çeşitte kuvvetli olarak tanımlanmıştır. Damar aralarındaki yatık tüyler (OIV 053) dokuz çeşitte “yok” üç çeşitte “çok seyrek” üç çeşitte “seyrek” Hacı Mendi çeşidinde ise “orta” olarak bulunmuştur. Damar aralarındaki dik tüyler (OIV 054) tüm çeşitler de “yok” olarak tespit edilmiştir. Ana damarlardaki yatık tüyler (OIV 055) Sipiyo çeşidinde “çok seyrek” iki çeşitte “seyrek” sekiz çeşitte “orta” dört çeşitte “sık” Mivazer çeşidinde ise “çok sık” olarak belirlenmiştir. Ana damarlardaki dik tüyler (OIV 056) bakımından tüm çeşitler “yok” sınıfında yer almıştır.

Yaprak eninin boyu ile çarpımı sonucu bulunan yaprak alanı (OIV 065) bakımından her iki yılda da iki çeşit “küçük” 11 çeşit “orta” iki çeşit “büyük” Tarsus Siyahı çeşidi ise “çok büyük” sınıfına girmişlerdir. Yaprak büyüklüğünün toprak verimliliği, asmanın gelişme kuvveti, uygulanan terbiye sistemi ve iklim koşullarına göre değişmekle birlikte yaprakların aynı çeşit bazında dahi farklılık gösterebileceği bildirilmiştir (Morton 1979). Aktepe (1994); Diri’nin (1996) bildirdiğine göre yaprak şekli ve dilimlilik durumunun çeşit ayrımında kullanılan kesin bir özellik olduğu vurgulanmakta; Demir (1987), bu özelliğin omcanın gelişme gücü ve toprak yapısı ile ilgili olduğu bildirilmekte; Gider (1995), dilim sayısının aynı çeşit veya klon için çevre koşullarından en az etkilenen karakterlerden biri olarak gözüktüğünü ifade etmektedir.

Yaprak üst yüzünün rengi (OIV 069) üç çeşitte “yeşil” 12 çeşitte “koyu yeşil” Rötik çeşidinde ise “çok koyu yeşil” olarak tanımlanmıştır. Ancak bu özellik asmanın beslenmesi ve çevre koşullarıyla büyük ölçüde değişebilmekte ve çeşitlerin tanımlandıkları ortam içerisinde önemli oldukları belirtilmektedir (Anonim 1983). Yaprığın üst yüzündeki ana damarların antosiyanin renklenmesi (OIV 070) 15 çeşitte “yok” Hacı Mendi çeşidinde ise “çok zayıf” olarak bulunmuştur. Yaprığın alt yüzündeki ana damarlarda antosiyanin renklenmesi (OIV 071) tüm çeşitlerde “yok” olarak değerlendirilmiştir. Aynı çeşidin yaprak alt ve üst yüzünde antosiyanin dağılımının farklı olabileceği görülmüştür. Üst ve alt yüzdeki ana damarlarda antosiyanin renklenmesi Hacı Mendi çeşidinde üst yüzde “çok zayıf” alt yüzde “yok” olarak bulunmuştur. Nitekim Ünal (2000), Kış Kırmızısı çeşidinde üst yüzdeki ana damarlarda antosiyanin renklenmesini “kuvvetli” alt yüzde ise “zayıf” olarak belirlemiştir. Kılıç (2009), Erek çeşidinde üst

yüzdeki ana damarlarda antosiyanin renklenmesini “çok zayıf” alt yüzde ise “yok” olarak değerlendirmiştir. Yaprak dışlarının şekli (OIV 076) 14 çeşitte “her iki tarafı düz” iki çeşitte ise “her iki tarafı dış bükey” olarak gözlenmiştir. N2 dişi uzunluğu (OIV 077-1) her iki yılda da altı çeşitte “kısa” yedi çeşitte “orta” iki çeşit ise “uzun” olarak tespit edilmiştir. Rötik çeşidi ise birinci yıl “kısa” ikinci yıl “orta” sınıfına girmiştir. N4 dişi uzunluğu (OIV 077-2) bakımından her iki yılda da çeşitlerin 11’i “kısa” beşi “orta” sınıfına girmiştir. Sap cebinin açıklık derecesi (OIV 079) 14 çeşitte “açık” iki çeşitte “kapalı”dır. Sap cebinin esas şekli (OIV 080) 10 çeşitte “U” şeklinde altı çeşitte ise “V” şeklindedir. Sap cebinin özelliği (OIV 081) tüm çeşitlerde “yok” sınıfına girmiştir. Yaprığın alt yüzünde ana damarlar arasında yatık tüyler (OIV 084) 15 çeşitte “yok” Cevzane çeşidinde ise “çok seyrek” olarak bulunmuştur. Yaprığın alt yüzünde ana damarlar arasında dik tüyler (OIV 085) 14 çeşitte “yok” Siropiomenda çeşidinde “seyrek” Memky Eyşo çeşidinde ise “sık” olarak saptanmıştır. Alt yüzde ana damarlar üzerinde yatık tüyler (OIV 086) 12 çeşitte “yok” Mivağış çeşidinde “çok seyrek” üç çeşitte ise “seyrek” tir. Alt yüz ana damar üzerinde dik tüyler (OIV 087) 12 çeşitte “yok” Tarsus Siyahı çeşidinde “seyrek” üç çeşitte ise “orta”dır. Üst yüz ana damar üzerinde yatık ve dik tüyler (OIV 088-089) tüm çeşitlerde “yok” tur. Bu sonuç Morton’ un (1979) olgun yaprağın üst yüzünün alt yüzüne göre daha az ampelografik öneme sahip olduğu görüşünü desteklemektedir. Yaprak sapının uzunluğu (OIV 092) her iki yılda da yedi çeşitte “çok kısa” dokuz çeşitte “kısa” olarak bulunmuştur.

İncelenen çeşitlerde bir yaşlı çubukların enine kesiti (OIV 101) dokuz çeşitte “yuvarlak” altı çeşitte “eliptik” Rötik çeşidinde ise “basık eliptik” tir. Çubukların yüzeyi (OIV 102) tüm çeşitlerde “çizgili” dir. Çubuk ana rengi (OIV 103) Memky Eyşo çeşidinde “sarı” 11 çeşitte “sarımsı kahverengi” üç çeşitte “koyu kahverengi” Tarsus Siyahı çeşidinde ise “kırmızımsı kahverengi” olarak tespit edilmiştir. İncelenen çeşitlerin hiç birinde çubuklarda lentisel varlığı (OIV 104) ile boğumlarda ve boğum aralarında dik tüy (OIV 105-106) varlığına rastlanılmamıştır.

Çiçek yapısı (OIV 151) Silopi, Polati ve Rötik çeşitlerinde “morfolojik erdişi fizyolojik dişi” diğer çeşitlerde ise “erdişi” dir. İlk çiçek salkımının çıktığı boğumun (OIV 152) beş çeşitte “üçüncü-dördüncü boğum” 11 çeşitte ise “beşinci boğum ve yukarısı” olduğu tespit edilmiştir. Sürgün başına çiçek salkımı sayısı (OIV 153) her iki yılda da 12 çeşitte “1.1-2 salkım” olarak belirlenmiştir. Siropiomenda ve Tarsus Siyahı çeşitleri birinci yıl “0-1 salkım” ikinci yıl “1.1-2 salkım” Silopi ve Gevre çeşidi birinci yıl “1.1-2 salkım” ikinci yıl ise “0-1 salkım” sınıfında yer almışlardır.

Üzüm salkımı büyüklüğü (OIV 202) bakımından her iki yılda da Rötik çeşidi “çok küçük” yedi çeşit “küçük” altı çeşit “orta” Mivağış çeşidi ise “büyük” sınıfına girmiştir. Boğa çeşidi birinci yıl “küçük” ikinci yıl “orta” sınıflarına da yer almıştır. Salkım uzunluğu (OIV 203) her iki yılda da altı çeşitte “kısa” yedi çeşitte “orta” olarak saptanmıştır. Mivazer, Tayfi ve Gevre çeşitleri birinci yıl “kısa” ikinci yıl “orta” sınıfına da yer almışlardır. Salkım sıklığı (OIV 204) bakımından çeşitlerin önemli bir kısmı (10 çeşit) “orta” sıklıkta salkıma sahiptir. Bununla birlikte Tarsus Beyazı çeşidinin “seyrek” beş çeşidin ise “sık” salkıma sahip olduğu gözlenmiştir. Salkımdaki tane sayısı (OIV 205) her iki yılda da 14 çeşitte “az” Sipiyo ve Siropiomenda çeşitlerinde ise “orta”dır.

Salkım sapı uzunluğu (OIV 206) bakımından her iki yılda da çeşitlerin 12’i “kısa” ikisi “çok kısa” sınıfına girmişlerdir. Hezirani çeşidi birinci yıl “kısa” ikinci yıl “çok kısa” Silopi çeşidi birinci yıl “orta” ikinci yıl “kısa” sınıfına girmişlerdir. Salkım sapının odunlaşması (OIV 207) iki çeşitte “zayıf” 10 çeşitte “orta” dört çeşitte ise “kuvvetli” olarak belirlenmiştir. Salkıma ait özellikler toprak tipi, sulama, uygulanan terbiye sistemi ve budama şekli, bırakılan göz sayısı, çiçeklenme esnasındaki iklim koşulları ve kimyasal madde uygulamaları gibi birçok faktör tarafından etkilenerek büyük değişim göstermektedir (Morton 1979).

Tane uzunluğu (OIV 221-1) her iki yılda da 12 çeşitte “orta” dört çeşitte “uzun” olarak tespit edilmiştir. Tane genişliği (OIV 221-2) bakımından her iki yılda da Sipiyo ve Hezirani çeşitleri “dar” sınıfa girerken, 12 çeşit “orta” iki çeşit ise “enli” sınıfına girmişlerdir. Tanede büyüklüğün bir örneği (OIV 222) tüm çeşitlerde “yeknesak değil”dir. Tane şekli (OIV 223) bakımından Hacı Mendi çeşidi “yuvarlak” 10 çeşit “yumurta” üç çeşit “enli yumurta” sınıflarına girerken, Tarsus Beyazı “silindirik” sınıfına girmiştir. Tane şeklinin çeşidin yanı sıra toprak yapısı, iklim koşulları, uygulanan teknik ve kültürel işlemlerde ile tozlayıcı çeşide göre değişebileceği bildirilmektedir (Fidan 1985). Öte taraftan çekirdeklerin de tane şekli ve iriliği üzerine etkili olduğu ifade edilmektedir (Barış ve Gürnil 1991). Tanenin enine kesiti (OIV 224) tüm çeşitlerde “yuvarlak” olarak belirlenmiştir. Tane kabuk rengi (OIV

225) bakımından çeşitlerin önemli bir kısmı (11 çeşit) “yeşil sarı” sınıfına girmiştir. Üç çeşit “koyu kırmızı mor” Memky Eyşo ve Siropiromenda çeşitleri ise “kırmızı siyah” sınıfına girmişlerdir. Pus tabakası (OIV 227) Cevzane çeşidinde “zayıf” altı çeşitte “orta” sekiz çeşitte “kuvvetli” Gevre çeşidinde ise “çok kuvvetli” olarak bulunmuştur. Gürsöz (1993), tanelere ben düşmeden olgunlaşmaya kadar geçen sürede yöredeki sıcaklık ve kuraklık dikkate alındığında, pus tabakası yoğunluğunun tanelerin çevre koşullarına uyumu açısından gerekli olduğunu vurgulamıştır. Çalışmanın yürütüldüğü yörenin iklim koşulları ve kurak koşullarda bağcılık yapıldığı göz önüne alındığında yöre çeşitlerinde pus tabakası yoğunluğunun “orta” ve “kuvvetli” sınıflarında toplanması oldukça normaldir. Tane kabuk kalınlığı (OIV 228) üç çeşitte “çok ince” sekiz çeşitte “ince” dört çeşitte “orta” Polati çeşidinde ise “kalın” olarak bulunmuştur. Tane kabuğu kalınlığı ve dayanıklılığının üzüm çeşitlerine göre değiştiği bildirilmektedir (Fidan 1985). Hilum (OIV 229) incelenen çeşitlerin 14’ünde “az belirgin” iki çeşitte ise “belirgin” dir. Meyve etinin rengi (OIV 230–231) tüm çeşitlerde “renksiz” olarak tanımlanmıştır. İncelenen çeşitlerin tamamında meyve etinin renksiz oluşu kabuk ile meyve eti renginin birbirinden bağımsız olduğu savını doğrulamaktadır (Morton 1979). Meyve etinin sululuğu (OIV 232) açısından çeşitlerin tamamının “sulu” olduğu gözlenmiştir. Şıra verimi (OIV 233) her iki yılda da dört çeşitte “orta” 12 çeşitte “yüksek” tir. Altın (1991), meyve eti sululuğu ile şıra verimi arasında doğrusal bir ilişki olduğunu bildirmiştir. Araştırmamızda tüm çeşitler “sulu” olarak değerlendirilirken, şıra veriminin “yüksek” ve “orta” sınıflarına girmiş olması bu ilişkiyi doğrulamaktadır. Tane eti sertliği (OIV 234–235) 11 çeşitte “düşük” dört çeşitte “orta” Tarsus Siyahı çeşidinde ise “yüksek” olarak belirlenmiştir. Çeşitlerin tane sapı uzunlukları (OIV 238) her iki yılda da genellikle (15 çeşit) “kısa” sınıfına girerken, Hezirani çeşidi “çok kısa” sınıfına girmiştir. Çekirdeklilik durumu (OIV 241) bakımından çeşitlerin 14’ü “var” Tarsus Beyazı “yok” Hezirani çeşidi ise “rudimenter” sınıfına girmişlerdir.

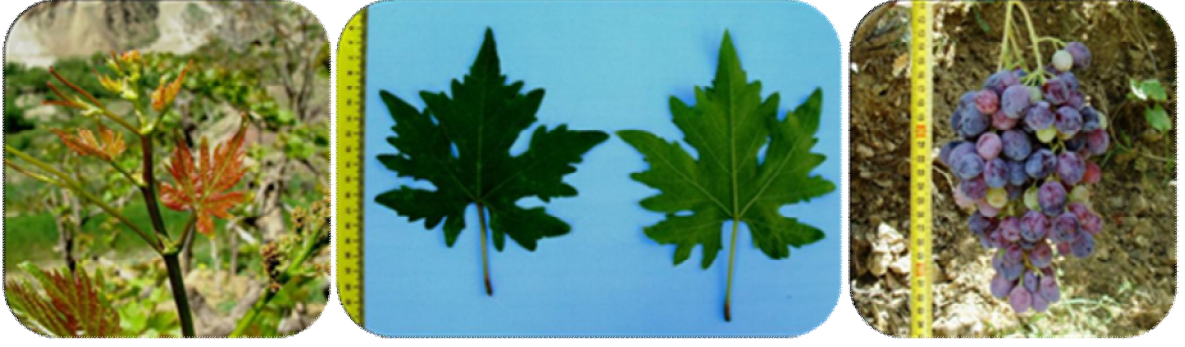
Çekirdek uzunluğu (OIV 242-1) her iki yılda da Siropiromenda çeşidinde “orta” 12 çeşitte “uzun” Polati çeşidinde “çok uzun”, çekirdek genişliği (OIV 242-2) her iki yılda da dört çeşitte “enli” 10 çeşitte “çok enli”, çekirdek ağırlığı (OIV 243) her iki yılda da iki çeşitte “çok düşük” 10 çeşitte “orta” iki çeşitte “yüksek” tir.

Olgunlaşma zamanı (OIV 304) bakımından her iki yılda da 12 çeşit “geç” sınıfına girerken Hezirani, Tarsus Beyazı ve Hacı Mendi çeşitleri ise “orta” sınıfına girmişlerdir. Sipiyo çeşidi birinci yıl “orta” ikinci yıl “geç” sınıfına girmiştir. Çiçeklenme döneminde ölçülen fakat sınıflandırılmadan verilen sürgün uzunluklarına (OIV 351) göre, birinci yıl en düşük büyüme gücü 43.78±13.78 cm ile Siropiromenda çeşidinde ikinci yıl ise 45.30±10.59 cm ile Sipiyo çeşitlerinde gerçekleşmiştir. En yüksek büyüme gücü birinci yıl 71.04±10.54 cm ile Tarsus Beyazı çeşidinde ikinci yıl ise 72.59±15.34 cm ile Tarsus Siyahı çeşidinde tespit edilmiştir. Boğum aralarının uzunluğu (OIV 353) bakımından her iki yılda da 11 çeşit “kısa” iki çeşit ise “orta” sınıfına girmişlerdir. Silopi çeşidi birinci yıl “çok kısa” ikinci yıl “kısa” Tarsus Beyazı çeşidi birinci yıl “kısa” ikinci yıl “orta” Tarsus Siyahı çeşidi ise birinci yıl “orta” ikinci yıl “kısa” sınıfın da yer almışlardır. Fidan (1985), boğum araları uzunluğunun çeşide özgü bir karakter olduğunu ve bunun çeşit, gübreleme, yağış, sıcaklık, terbiye şekli, hastalık ve zararlılarla mücadeleye göre değiştiğini belirtmektedir. Boğum aralarının çapı (OIV 354) her iki yılda da yedi çeşitte “çok ince” dokuz çeşitte ise “ince” olarak belirlenmiştir.

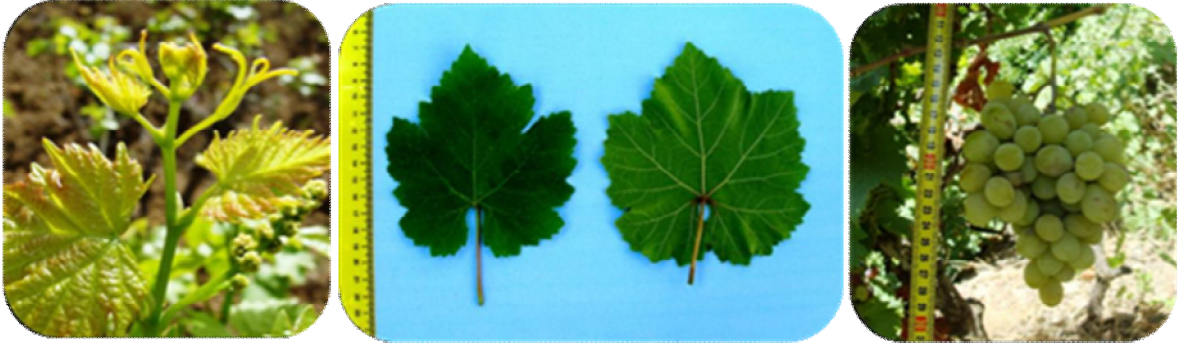
Salkım ağırlığı (OIV 502) bakımından her iki yılda da altı çeşit “küçük” yedi çeşit ise “orta” sınıfına girmişlerdir. Mivazer ve Sipiyo çeşitleri birinci yıl “orta” ikinci yıl “küçük” Boğa çeşidi ise birinci yıl “küçük” ikinci yıl “orta” sınıfında yer almışlardır.

Tane ağırlığı (OIV 503) her iki yılda da iki çeşitte “küçük” 14 çeşitte ise “orta” olarak bulunmuştur. Suda çözünebilir kuru madde (SÇKM) miktarları (OIV 505) her iki yılda da iki çeşitte “düşük” sekiz çeşitte “orta” üç çeşitte “yüksek” sınıfında bulunmuştur. Tayfi çeşidi birinci yıl “düşük” ikinci yıl “orta” Rötik çeşidi birinci yıl “orta” ikinci yıl “yüksek” Silopi çeşidi birinci yıl “yüksek” ikinci yıl “orta” sınıfına girmişlerdir. Şıranın asit içeriği (OIV 506) bakımından her iki yılda da 13 çeşit “düşük” Siropiromenda çeşidi ise “orta” sınıfına girmişlerdir. Tarsus Siyahı çeşidinin birinci yıl “düşük” ikinci yıl “orta” Tayfi çeşidinin ise birinci yıl “orta” ikinci yıl “düşük” sınıfında yer aldıkları tespit edilmiştir. Kara’nın (1990) bazı araştırmacılar tarafından bildirildiğine göre, üzüm tanesindeki kuru madde/asit oranı iklim şartlarına, çeşide, tanede çekirdeğin varlığına ve büyüklüğüne göre değişebilmektedir.

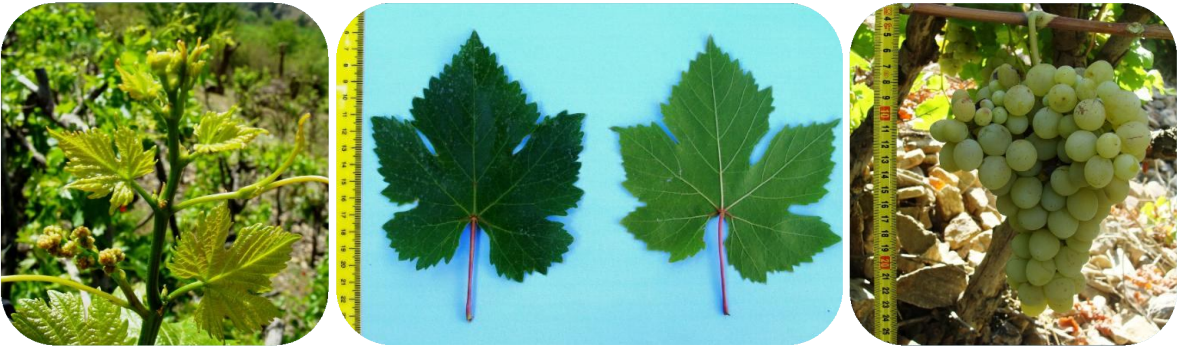
Üzerinde çalışılan üzüm çeşitlerinin sürgün ucu, olgun yaprak ve salkım resimleri Şekil 1-16 arasında verilmiştir.

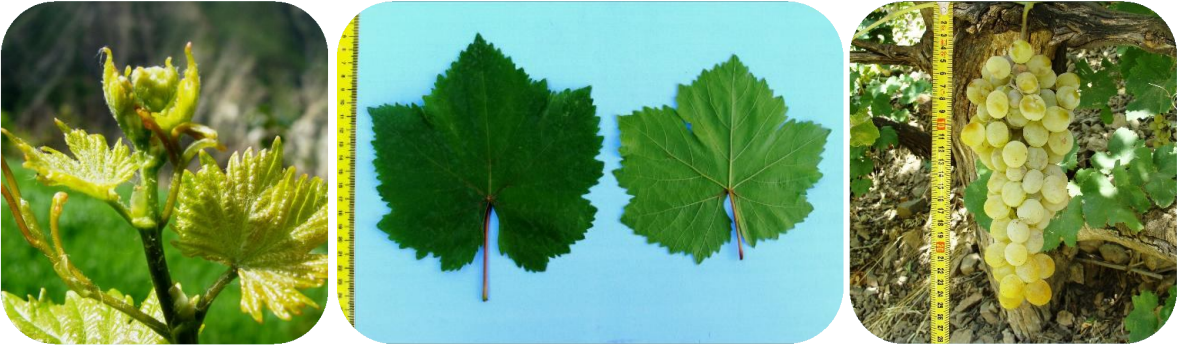
Şekil 1. Boğa üzüm çeşidinin sürgün ucu, olgun yaprak ve salkım fotoğrafları.

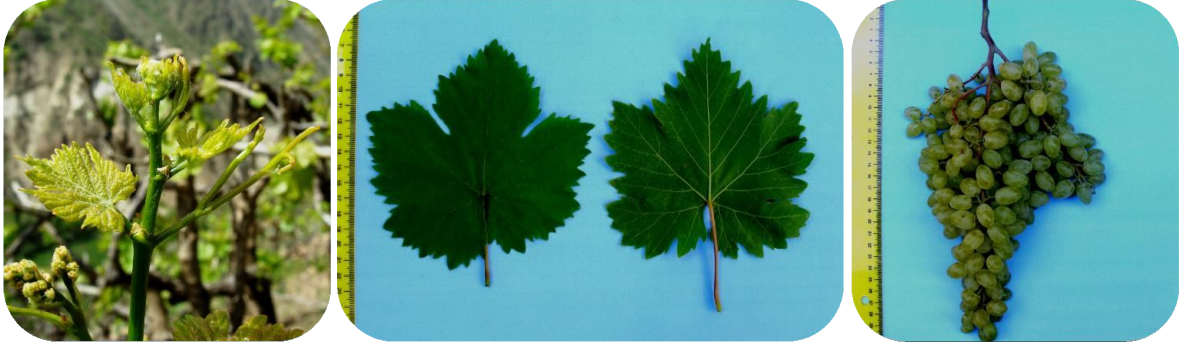
Şekil 2. Cevzane üzüm çeşidinin sürgün ucu, olgun yaprak ve salkım fotoğrafları.

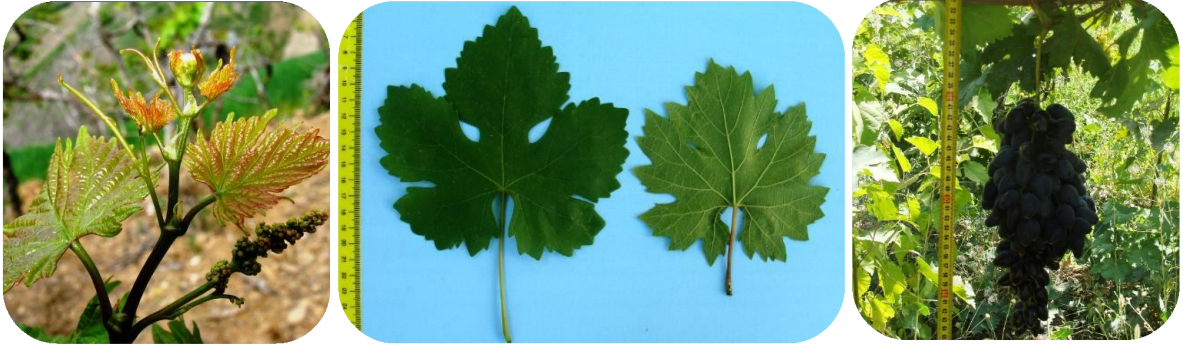
Şekil 3. Gevre üzüm çeşidinin sürgün ucu, olgun yaprak ve salkım fotoğrafları.

Şekil 4. Hacı Mendi üzüm çeşidinin sürgün ucu, olgun yaprak ve salkım fotoğrafları.

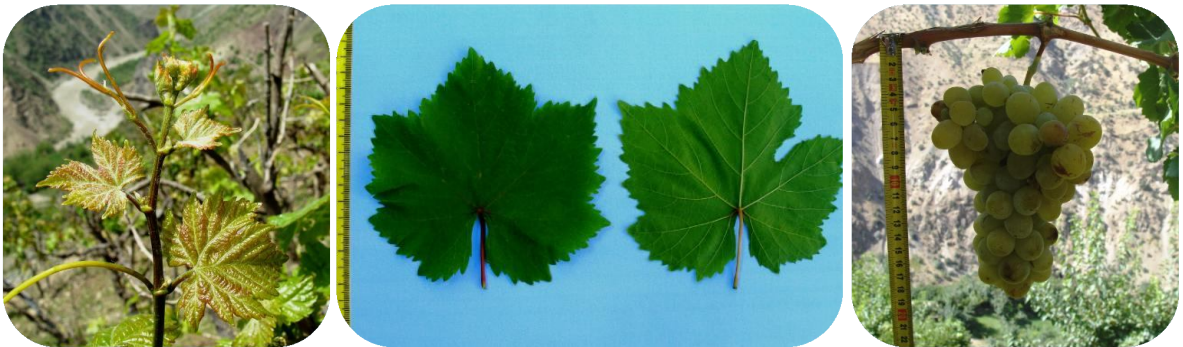
Şekil 5. Hezirani üzüm çeşidinin sürgün ucu, olgun yaprak ve salkım fotoğrafları.

Şekil 6. Memky Eyoşo üzüm çeşidinin sürgün ucu, olgun yaprak ve salkım fotoğrafları.

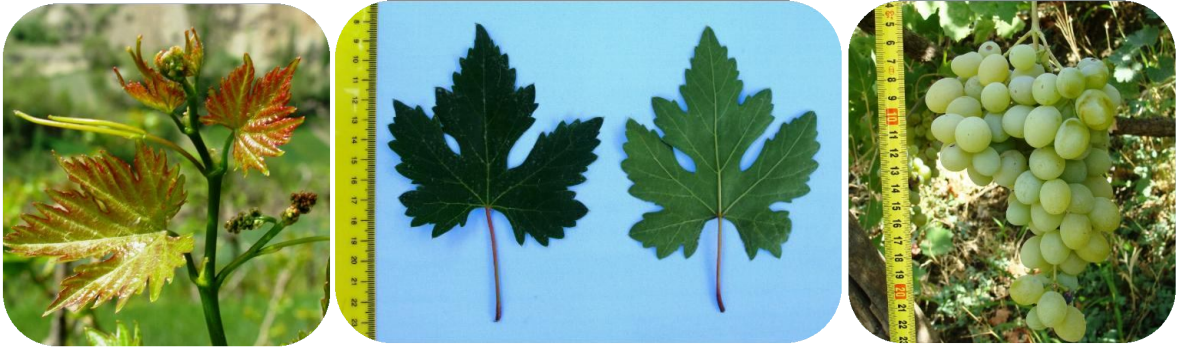
Şekil 7. Mivağeş üzüm çeşidinin sürgün ucu, olgun yaprak ve salkım fotoğrafları.

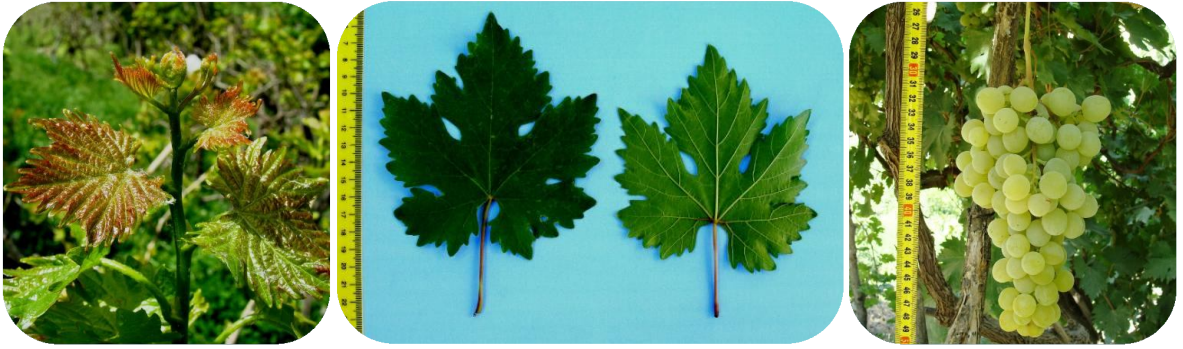
Şekil 8. Mivazer üzüm çeşidinin sürgün ucu, olgun yaprak ve salkım fotoğrafları.

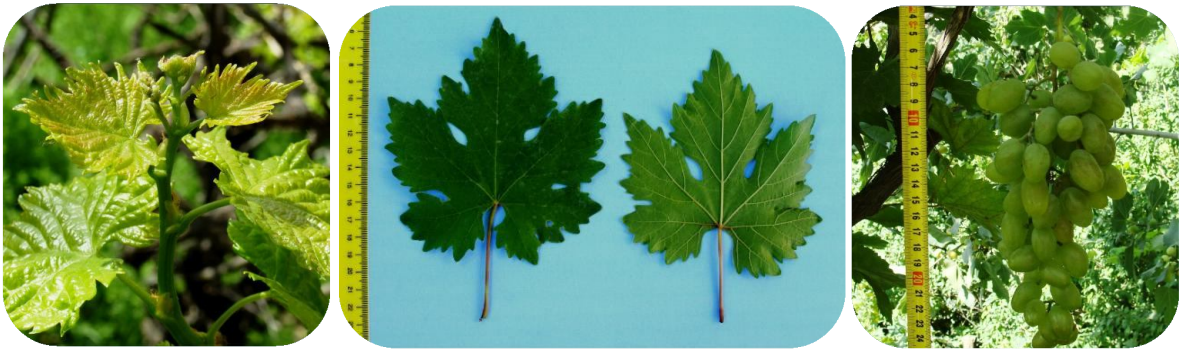
Şekil 9. Polati üzüm çeşidinin sürgün ucu, olgun yaprak ve salkım fotoğrafları.

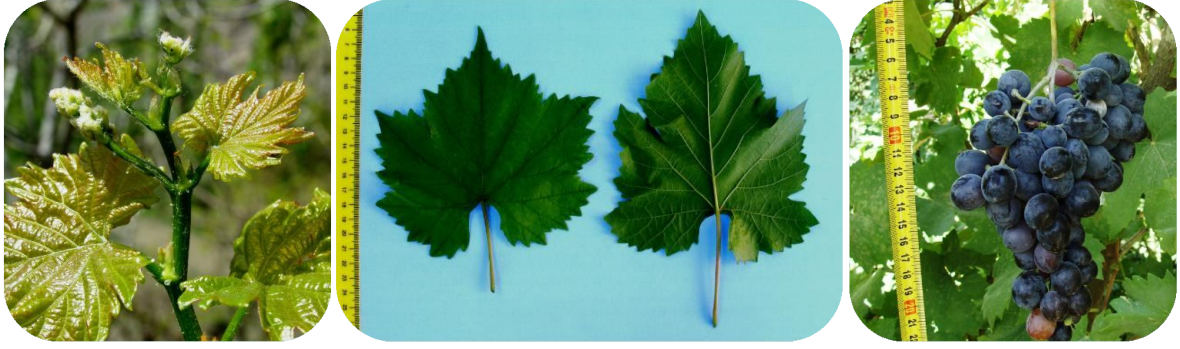
Şekil 10. Rötik üzüm çeşidinin sürgün ucu, olgun yaprak ve salkım fotoğrafları.

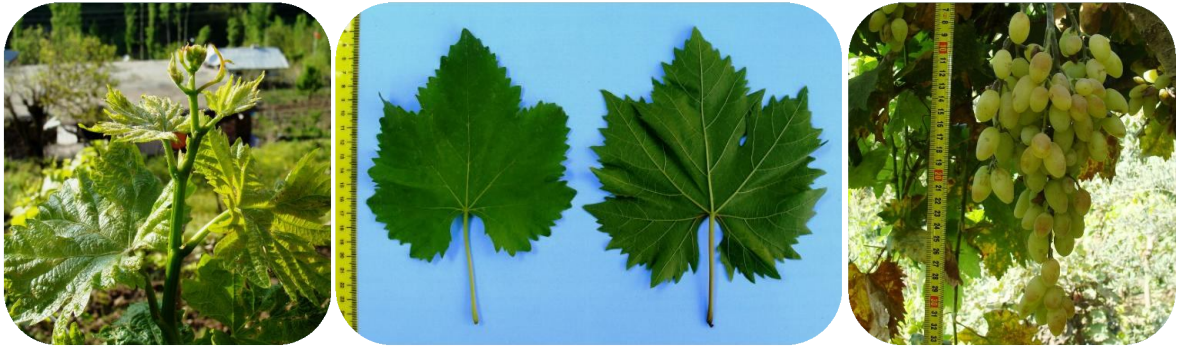
Şekil 11. Silopi üzüm çeşidinin sürgün ucu, olgun yaprak ve salkım fotoğrafları.

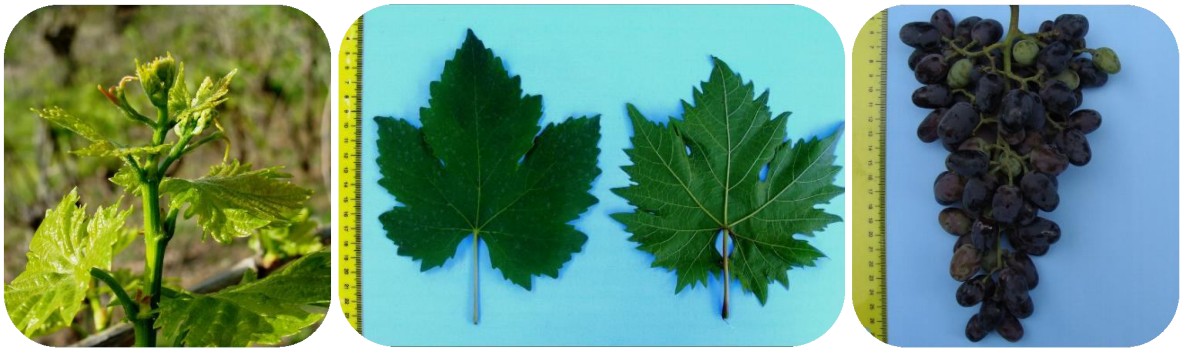
Şekil 12. Sipiyo üzüm çeşidinin sürgün ucu, olgun yaprak ve salkım fotoğrafları.

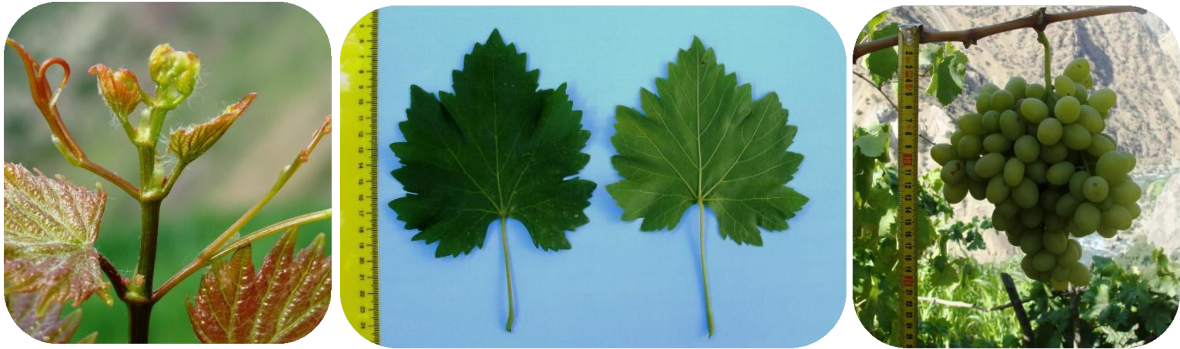
Şekil 13. Siropromenda üzüm çeşidinin sürgün ucu, olgun yaprak ve salkım fotoğrafları.

Şekil 14. Tarsus Beyazı üzüm çeşidinin sürgün ucu, olgun yaprak ve salkım fotoğrafları.

Şekil 15. Tarsus Siyahı üzüm çeşidinin sürgün ucu, olgun yaprak ve salkım fotoğrafları.

Şekil 16. Tayfi üzüm çeşidinin sürgün ucu, olgun yaprak ve salkım fotoğrafları.

Kaynaklar

- Aliev EM, Ptakh TA, Kalyuzhnyl AF (1987). New table grape cultivar for the region of rostow. *Vitis* 26 (1): 12–15.
- Ağaoğlu YS, Çelik H, Çelik M, Fidan Y, Gülşen Y, Günay A, Halloran N, Köksal Ğ, Yanmaz R (1995). Genel Bahçe Bitkileri. AÜ, Ziraat Fakültesi, Eğitim Araştırma ve Geliştirme Vakfı Yayınları, Yayın No: 4, Ankara, 387.
- Akın A (1995). Konya İli Akören, Güney Sınır ve Hadim Yöresi Üzüm Çeşitlerinin Kısa Ampelografik Özellikleri İle Göz Verimliliklerinin Belirlenmesi Üzerinde Araştırmalar (Yüksek Lisans tezi). SÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Akkurt M (1997). Meram (Konya) İlçesi Bağcılığı ve Yörede Yetişen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerinde Araştırmalar (Yüksek Lisans tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aktepe N (1994). Kalecik İlçesi Bağcılığı ve Yörede Yetişen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerinde Araştırmalar (Yüksek Lisans tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Altın H (1991). Çukurova Üniversitesi Ziraat Fakültesi Araştırma Bağında Yetiştirilen Bazı Üzüm Çeşitlerinde Ampelografik Özelliklerin ve Fenolojik Safhaların Belirlenmesi Üzerinde Bir Araştırma (Yüksek Lisans tezi). ÇÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Anonim (1983). Descriptor for Grape. IBPGR Secretariat, Roma, 93.
- Anonim (2001). 2.Edition of the OIV Descriptor List for Grape Varieties and Vitis Species. Organisation Internationale de la Vigne et du Vin, Paris.
- Asensio ML, Valdes E, Cabello F (2002). Characterisation of some spanish white grapevine cultivars by morphology and amino acid analysis. *Scientia Horticulturae* 93: 289–299.
- Barış C, Gürnil K (1991). Üzüm çeşitlerinde (*Vitis vinifera*) çekirdeksizliğin kalıtımı. *Bahçe* 20 (1–2): 87–100.
- Bowers JE, Bandman EB, Meredith CP (1993). DNA fingerprint characterization of some wine grape cultivars. *American Journal of Enology and Viticulture*. 44(3): 266–274.
- Cangi R (1999). Ordu'da Yetiştirilen Bazı Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Saptanması Üzerine Bir Araştırma. 3. Ulusal Bahçe Bitkileri Kongresi, 14–17 Eylül 1999, Ankara, 1009–1012.
- Çelik H (1990). Kastamonu İli Bağcılık Durumu ve Burada Yetiştirilen Bazı Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerinde Araştırmalar (Yüksek Lisans tezi). 19 MÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Samsun.
- Çelik H, Ağaoğlu YS, Fidan Y, Marasallı B, Söylemezoğlu G (1998). Genel Bağcılık. Sunfidan AŞ, Mesleki Kitaplar Serisi: 1, Ankara, 253.
- Çelik H, Çelik S, Kunter BM, Söylemezoğlu G, Boz Y, Özer C, Atak A (2005). Bağcılıkta Gelişme ve Üretim Hedefleri. VI. Türkiye Ziraat Mühendisliği Teknik Kongresi, 3–7 Ocak 2005, Ankara.
- Çelik H, Köse B, Cangi R (2008). Determination of fox grape genotypes (*Vitis labrusca* L.) grown in Northeastern Anatolia. *Hort. Sci (PRAGUE)* 35(4): 162–170.
- Çelik H, Odabaş, F, Köse B, Cangi R (2009). Samsun'da Yetiştirilmekte Olan İzabella (*Vitis labrusca* L.) Tiplerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi. VII. Türkiye Bağcılık ve Teknolojileri Sempozyumu, 5–9 Ekim 2009, Salihli, Manisa.
- Çoban H, Küey E (2006). Manisa'da (Yuntdağı) Yetiştirilen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerine Araştırmalar. *Ege Üniv. Ziraat Fak. Dergisi*. 43(2): 41–52.
- Demir İ (1987). Ankara Şartlarında Yetiştirilen Yabancı Kökenli Bazı Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerinde Araştırmalar (Yüksek Lisans tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dilli Y (1997). Harran Ovası Koşullarında Yetiştirilen Bazı Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Nitelikleri İle Verim ve Kalite Unsurlarının Belirlenmesi Üzerinde Bir Araştırma (Yüksek Lisans tezi). HÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Şanlıurfa.
- Diri A (1996). Sungurlu Bağcılığı ve Yörede Yetişen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özellikleri (Yüksek Lisans tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Dursun A (1994). Delice İlçesi Bağcılığı ve Yörede Yetişen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özellikleri (Yüksek Lisans tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Ecevit FM, Kelen M (1999). Isparta (Atabey)'da yetiştirilen üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerinin belirlenmesi üzerine bir araştırma. *Tr. J. of Agriculture and Forestry* 23: 511–518.
- Ersayar F (2010). Van Merkez ve Edremit İlçelerinde Bağ Varlığının Tespiti ve Yetiştirilen Üzümlerin Tanımlanması (Yüksek Lisans tezi). YYÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Van.

- Fidan Y (1985). Özel Bağcılık. AÜ, Ziraat Fakültesi, Yayın No: 930, Ankara, 401.
- Filippetti I, Ramazzotti S, Intrieri C (2001). Morphological and genetic characterization of white grape cvs spergola, Sauvignon and Semillon (*Vitis vinifera* L.). plant genetics and breeding 63(12): 83–87.
- Gider S (1995). Kalecik Karası Üzüm Çeşidinin Klon Seleksiyonuyla Elde Edilmiş Klonlarının Ankara Koşullarında Ampelografik Özelliklerinin Saptanması Üzerine Bir Araştırma (Doktora tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Gürsöz S (1993). GAP Alanına Giren Güneydoğu Anadolu Bölgesi Bağcılığı ve Özellikle Şanlıurfa İlinde Yetiştirilen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Nitelikleri İle Verim ve Kalite Unsurlarının Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma (Doktora tezi). ÇÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Haj-Amiri A, Sanei-Sharbatpanahi M (1996). Determination of local grape cultivars in Kermanshah (Sahneh). Seed and Plant. 12(4): 24–41.
- Kader S, İlgin C (2002). Ege Bölgesinde Yetiştirilen Çekirdeksiz Çeşit ve Tipleri İle Thompson Seedles Çeşidinin Ampelografik Özellikleri, Verim ve Kalite Unsurlarının Karşılaştırılması. V. Bağcılık ve Şarapçılık Sempozyumu, 5–9 Ekim 2002, Nevşehir.
- Kaplan N (1994). Diyarbakır ve Mardin İllerinde Yetiştirilen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Saptanması Üzerine Bir Araştırma (Doktora tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kara Z (1990). Tokat Yöresinde Yetiştirilen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerinde Araştırmalar (Doktora tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kelen M (1991). Van İli Bağcılığı ve Burada Yetişen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özellikleri Üzerinde Araştırmalar (yüksek lisans tezi). YYÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Kılıç MF (2009). Gevaş (Van) Yöresinde Yetiştirilen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma (Yüksek Lisans tezi). YYÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Küçükhasakul A (1996). Safranbolu Bağcılığı ve Yörede Yetişen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi (Yüksek Lisans tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Marasalı B (1986). Ankara Koşullarında Yetiştirilen Bazı Yerli Standart Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerinde Araştırmalar (Yüksek Lisans tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Martinez MC, Perez JE (2000). The forgotten vineyard of the asturias principedom (North of Spain) and ampelographic description of its grapevine cultivars (*Vitis vinifera* L.). American Journal of Enology and Viticulture. 51(4): 370–378.
- Masi E, Vignani R, Di Giovannantonio A, Mancuso S, Boselli M (2001). Ampelographic and Cultural Characterization of The Casavecchia Variety. Adv. Hort. Sci. 15(1–4): 47–55.
- Morton LT (1979). A Practical Ampelography (Translated and Adapted From P. Galet). Cornell University Press, Ithaca and London, 248.
- Oraman MN (1937). Ankara Vilayeti Bağcılığı ve Ankara’da Yetişen Başlıca Üzüm Çeşitlerinin Ampelografisi. Yük. Zir. Enst. Yayınları, No: 61, Ankara.
- Oraman MN (1959). Ampelografi. AÜ, Ziraat Fakültesi, Yayın No: 154, Ankara, 128.
- Odabaş F, Köse B, Çelik H (2002). Amasya İli Merzifon İlçesinde Yetiştirilen Bazı Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma. V. Bağcılık ve Şarapçılık Sempozyumu, 5–9 Ekim 2002, Nevşehir, 366–371.
- Pezo I, Budic Leto I, Kacic S, Zdunic G, Mirosevic N (2006). Medna Bijela (*Vitis vinifera* L.) ampelografik properties. Agriculturae Conspectus Scientificus 71(3): 81–86.
- Regner F, Eiras-Dias JE, Stadlbauer A, Blahous D (1999). “Blauer Portugieser”, The Dissemination of A Grapevine. Ciencia Tec. Vitiv. 14(2): 37–44.
- Santiago JL, Boso S, Gago P, Alonso-Villaverde V, Martinez MC (2007). Molecular and ampelographic characterisation of vitis vinifera L. “Albarino”, “Savagnin Blanc” and “Cano Blanco” shows that they are different cultivars. Spanish Journal of Agricultural Research. 5(3): 333–340.
- Schneider A, Mannini F (1994). Guide to identifying the grapevine bonarda piemontese. Horticultural Abst. 64(4): 2659.
- Toda FM, Sancha JC (1997). Ampelographical Characterization of White *Vitis vinifera* L. Cultivars Preserved in Rioja. Bulletin de l’OIV. 70(799/800): 688–702.
- Türkkan S (1996). İncesu (Kayseri) İlçesi Bağcılığının Bugünkü Durumu ve Yörede Yetişen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerinde Araştırmalar (Yüksek Lisans tezi). AÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

- Uzun Hİ (1986). Bazı Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özellikleri, Kateşol Oksidaz İzoenzim Bantlarından Teşhisleri ve Sıcaklık Toplamları Üzerinde Araştırmalar (Doktora tezi). EÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Ünal MS (2000). Malatya ve Elazığ İlleri Bağcılığı İle Malatya İlinde Yetiştirilen Üzüm Çeşitlerinin Ampelografik Özelliklerinin Belirlenmesi Üzerine Araştırmalar (Doktora tezi). ÇÜ, Fen Bilimleri Enstitüsü, Adana.

Çizelge 1. Pervari' de yetiştirilen üzüm çeşitlerine ait ampelografik özellikler

OIV	Boğa	Cevzane	Gevre	Hacı Mendi	Hezirani	Memky Eyyo	Mivağes	Mivazer	Polati	Rütik	Silopi	Sipiyo	Siropiromenda	Tarsus Beyazı	Tarsus Siyahı	Tayfi
1	Açık	Açık	Açık	Açık	Açık	Açık	Açık	Açık	Açık	Açık	Açık	Açık	Açık	Açık	Açık	Açık
2	Kısmen	Yok	Yok	Yok	Yok	Kısmen	Kısmen	Kısmen	Kısmen	Kısmen	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Her tarafta
3	Zayıf	Yok	Yok	Yok	Yok	Zayıf	Zayıf	Orta	Orta	Orta	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Kuvvetli
4	Seyrek	Seyrek	Sık	Orta	Orta	Çok seyrek	Orta	Çok sık	Orta	Sık	Orta	Seyrek	Orta	Orta	Sık	Seyrek
5	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
6	Dik	Dik	Dik	Dik	Dik	Sarkık	Dik	Dik	Dik	Sarkık	Dik	Dik	Dik	Yarı sarkık	Dik	Dik
7	KÇY	Yeşil	KÇY	KÇY	Yeşil	KÇY	KÇY	Yeşil	KÇY	KÇY	KÇY	Yeşil	Yeşil	Yeşil	Yeşil	Yeşil
8	KÇY	KÇY	KÇY	Yeşil	Yeşil	KÇY	KÇY	Yeşil	Yeşil	KÇY	KÇY	Yeşil	KÇY	KÇY	Yeşil	KÇY
9	KÇY	Yeşil	KÇY	KÇY	KÇY	KÇY	KÇY	KÇY	Yeşil	KÇY	Yeşil	Yeşil	Yeşil	KÇY	Yeşil	Yeşil
10	KÇY	Yeşil	KÇY	Yeşil	Yeşil	Yeşil	Yeşil	Yeşil	KÇY	KÇY	Yeşil	Yeşil	Yeşil	KÇY	Yeşil	Yeşil
11	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
12	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
13	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
14	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
15	Çok zayıf	Orta	Çok zayıf	Zayıf	Yok	Orta	Yok	Yok	Yok	Çok zayıf	Çok zayıf	Yok	Yok	Yok	Yok	Orta
16	Kesikli	Kesikli	Kesikli	Kesikli	Kesikli	Kesikli	Kesikli	Kesikli	Kesikli	Kesikli	Kesikli	Kesikli	Kesikli	Kesikli	Kesikli	Kesikli
17	Kısa (2008)	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa
17	12..30±3..68	11..60±4.06	12..80±2..85	12..50±3..06	11.40±2.11	11.30±2.31	12.86±2.20	13.36±4.17	11.43±3.26	13.80±3.01	11.25±2.43	13.70±4.62	13.15±1.83	12.30±2.16	13.46±3.22	12.60±3.92
17	Kısa (2009)	Çok kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa
17	13..80±3..25	10..70±3..00	11..90±2..64	13..80±2.93	12.70±2.98	13.00±2.94	14.60±3.00	14.09±2.94	13.10±2.02	12.60±2.27	13.15±2.57	12.50±2.27	14.25±2.37	14.10±2.64	15.20±4.31	14.50±3.59
51	BBY	BBY	Yeşil	Yeşil	Yeşil	BBY	BBY	BBY	BBY	BBY	BBY	Yeşil	Yeşil	Yeşil	Yeşil	BBY
52	Kuvvetli	Çok zayıf	Yok	Yok	Yok	Zayıf	Orta	Zayıf	Orta	Orta	Orta	Yok	Yok	Yok	Yok	Kuvvetli
53	Yok	Çok seyrek	Yok	Orta	Çok seyrek	Yok	Seyrek	Seyrek	Çok seyrek	Yok	Yok	Yok	Yok	Seyrek	Yok	Yok
54	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
55	Seyrek	Orta	Orta	Sık	Orta	Seyrek	Sık	Çok sık	Orta	Sık	Sık	Çok seyrek	Orta	Orta	Orta	Orta
56	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
65	Orta (2008)	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Küçük	Küçük	Orta	Büyük	Büyük	Çok büyük	Orta
65	200.30±30.9	152.34±44.8	176.84±30.7	191.46±42.9	168.50±33.5	179.70±35.0	199.85±32.6	175.35±43.4	179.06±30.4	105.29±17.1	138.56±30.1	189.11±46.3	225.19±41.2	263.11±36.4	330.50±53.0	222.10±52.8
65	Orta (2009)	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Küçük	Küçük	Orta	Büyük	Büyük	Çok büyük	Orta
65	213.25±29.7	161.07±35.8	184.75±26.4	213.66±53.2	176.68±28.9	192.42±34.8	224.77±41.2	184.03±43.7	190.29±27.3	103.57±22.9	143.79±23.5	203.92±33.4	231.23±39.0	274.26±50.8	310.40±46.3	214.44±46.0
66	Kısa (2008)	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Orta	Kısa	Kısa	Kısa	Orta	Orta	Orta	Orta
66	14.36±1.09	12.72±2.06	13.20±1.95	14.30±1..50	12.89±1.33	13.76±1.78	14.38±1.15	12.98±1.80	14.56±1.45	10.93±1.00	13.37±1.38	14.09±1.51	14.90±1.28	15.58±1.02	18.89±1.76	15.05±2.12
66	Orta (2009)	Kısa	Kısa	Orta	Kısa	Kısa	Orta	Kısa	Orta	Kısa	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta
66	14.94±0.98	13.28±1.81	13.99±1.03	15.04±1.58	13.69±1.39	14.13±1.30	15.84±1.59	13.51±1.75	15.02±1.29	10.35±1.28	12.77±1.04	15.32±1.15	15.87±1.39	16.83±1.86	17.96±2.16	15.21±1.77
67	Kama	Kama	Kama	Kama	Kama	Beşgen	Kama	Kama	Kama	Kama	Kama	Kama	Kama	Kama	Kama	Kama
68	Beş	Beş	Beş	Beş	Beş	Beş	Beş	Beş	Beş	Yedi	Beş	Beş	Beş	Beş	Beş	Beş
69	Koyu yeşil	Koyu yeşil	Koyu yeşil	Koyu yeşil	Koyu yeşil	Koyu yeşil	Koyu yeşil	Yeşil	Koyu yeşil	Çokkoyu yeşil	Koyu yeşil	Yeşil	Yeşil	Koyu yeşil	Koyu yeşil	Koyu yeşil
70	Yok	Yok	Yok	Çok zayıf	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
71	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
72	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
73	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
74	Dışa kıvrık	Düze yakın	Düze yakın	Düze yakın	Düze yakın	Dışa kıvrık	Dışa kıvrık	Düze yakın	Dışa kıvrık	Dışa kıvrık	Dışa kıvrık	Düze yakın	Dışa kıvrık	Düze yakın	Düze yakın	Düze yakın
75	Çok zayıf	Yok	Yok	Çok zayıf	Yok	Yok	Çok zayıf	Yok	Zayıf	Yok	Yok	Yok	Zayıf	Orta	Zayıf	Orta
76	HİTD	HİTDB	HİTD	HİTD	HİTD	HİTD	HİTD	HİTD	HİTD	HİTD	HİTD	HİTD	HİTD	HİTD	HİTD	HİTD
077-1	Uzun(2008)	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Orta	Orta	Kısa	Orta	Kısa	Orta	Orta	Orta	Orta	Uzun	Kısa
077-1	16.07±3.15	5.88±0.83	8.06±1.61	8.01±1.74	7.28±0.98	9.36±3.09	12.18±2.51	8.13±1.53	10.93±1.62	8.42±2.21	10.24±2.23	12.50±2.81	11.18±2.27	13.30±4.23	18.31±5.43	8.41±2.15
077-1	Uzun(2009)	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Orta	Orta	Kısa	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Uzun	Kısa
077-1	16.05±5.44	5.99±0.94	7.89±1.58	7.88±1.26	7.00±1.14	9.12±3.33	11.38±2.07	8.03±1.75	10.38±2.77	9.30±2.47	9.47±1.85	13.28±2.15	12.05±2.52	13.94±4.20	16.65±4.86	8.88±1.57

Çizelge 1. Pervari’ de yetiştirilen üzüm çeşitlerine ait ampelografik özellikler (devam)

OIV	Boğa	Cevzane	Gevre	Haçt Mendi	Hezirani	Memky Eşyo	Mivağes	Mivazer	Polati	Rötik	Silopi	Sipiyo	Siropiromenda	Tarsus Beyazı	Tarsus Siyahı	Tayfi
077-2	Orta (2008)	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Orta	Kısa	Orta	Orta	Orta
077-2	11.74±1.45	5.97±0.83	6.19±0.74	5.82±1.55	7.02±1.28	8.05±1.90	8.33±1.64	6.53±1.20	8.39±1.68	7.63±1.09	7.50±0.92	9.50±2.34	7.49±0.86	9.12±2.63	10.63±2.56	8.89±1.74
077-2	Orta (2009)	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Orta	Kısa	Orta	Orta	Orta
077-2	10.87±2.50	6.04±1.13	6.37±0.92	5.79±1.12	6.13±0.94	7.11±1.68	8.05±2.05	6.05±0.76	8.52±1.71	7.60±1.73	7.37±1.06	8.62±2.03	6.91±0.70	9.32±1.94	9.84±2.27	8.69±2.16
078-1	Uzun (2008)	Kısa	Orta	Orta	Orta	Orta	Uzun	Orta	Uzun	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Uzun	Orta
078-1	1.17±0.19	0.56±0.05	0.83±0.22	0.78±0.11	0.79±0.13	0.80±0.23	1.14±0.20	0.95±0.16	1.17±0.16	0.83±0.19	0.98±0.16	1.00±0.15	0.89±0.19	0.96±0.23	1.19±0.37	0.66±0.12
078-1	Orta (2009)	Kısa	Orta	Orta	Orta	Orta	Uzun	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Uzun	Orta
078-1	1.05±0.25	0.57±0.09	0.78±0.19	0.84±0.12	0.73±0.11	0.74±0.22	1.10±0.21	0.92±0.12	1.03±0.15	0.88±0.16	0.91±0.13	1.06±0.21	0.88±0.20	1.01±0.21	1.25±0.31	0.68±0.09
078-2	Uzun (2008)	Kısa	Orta	Orta	Orta	Orta	Uzun	Orta	Uzun	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Uzun	Orta
078-2	1.09±0.15	0.59±0.08	0.67±0.09	0.67±0.06	0.75±0.13	0.71±0.17	0.93±0.11	0.77±0.10	0.94±0.15	0.90±0.10	0.80±0.07	0.81±0.16	0.65±0.12	0.86±0.24	0.94±0.24	0.72±0.07
078-2	Uzun (2009)	Kısa	Orta	Orta	Orta	Orta	Uzun	Orta	Uzun	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Uzun	Orta
078-2	0.99±0.23	0.57±0.09	0.71±0.08	0.70±0.09	0.70±0.10	0.67±0.16	0.91±0.11	0.75±0.10	0.91±0.17	0.92±0.14	0.83±0.10	0.80±0.17	0.64±0.09	0.84±0.18	0.91±0.17	0.71±0.07
79	Açık	Açık	Açık	Açık	Kapalı	Kapalı	Açık	Açık	Açık	Açık	Açık	Açık	Açık	Açık	Açık	Açık
80	U şeklinde	U şeklinde	V şeklinde	V şeklinde	V şeklinde	V şeklinde	U şeklinde	V şeklinde	U şeklinde	U şeklinde	U şeklinde	U şeklinde	U şeklinde	U şeklinde	V şeklinde	V şeklinde
81	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
82	Açık	Açık	Açık	DHÜÜ	Açık	DHÜÜ	DHÜÜ	Açık	DHÜÜ	Açık	DHÜÜ	DHÜÜ	DHÜÜ	DHÜÜ	DHÜÜ	DHÜÜ
83	V şeklinde	V şeklinde	V şeklinde	V şeklinde	V şeklinde	V şeklinde	V şeklinde	V şeklinde	V şeklinde	V şeklinde	V şeklinde	V şeklinde	V şeklinde	V şeklinde	V şeklinde	V şeklinde
84	Yok	Çok seyrek	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
85	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Sık	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Seyrek	Yok	Yok	Yok
86	Yok	Seyrek	Yok	Yok	Yok	Seyrek	Çok seyrek	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Seyrek	Yok	Yok
87	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Orta	Yok	Orta	Orta	Yok	Yok	Seyrek	Yok
88	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
89	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
90	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
91	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
92	Kısa (2008)	Kısa	Çok kısa	Çok kısa	Çok kısa	Kısa	Kısa	Çok kısa	Kısa	Çok kısa	Çok kısa	Çok kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa
92	7.47±1.47	7.66±1.12	6.77±0.99	5.47±0.91	5.92±1.30	7.14±1.06	7.28±1.26	6.51±1.27	7.21±1.04	5.56±1.07	4.42±1.31	5.97±1.41	7.03±1.31	9.88±2.14	8.02±2.16	8.81±1.16
92	Kısa (2009)	Kısa	Çok kısa	Çok kısa	Çok kısa	Kısa	Kısa	Çok kısa	Kısa	Çok kısa	Çok kısa	Çok kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa
92	8.25±1.51	7.13±1.66	6.19±1.03	6.10±1.20	6.09±1.00	8.56±2.07	8.45±1.14	5.18±1.14	7.64±1.18	5.16±0.67	5.00±0.89	6.66±1.25	7.36±1.05	9.12±1.76	7.41±1.72	8.37±1.45
93	DKS (2008)	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS
93	0.71±0.09	0.77±0.12	0.63±0.05	0.54±0.05	0.63±0.09	0.73±0.16	0.62±0.13	0.69±0.09	0.66±0.08	0.66±0.10	0.52±0.09	0.51±0.11	0.58±0.10	0.82±0.12	0.53±0.12	0.69±0.04
93	DKS (2009)	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS	DKS
93	0.68±0.11	0.73±0.14	0.61±0.10	0.55±0.06	0.62±0.13	0.84±0.21	0.69±0.08	0.55±0.18	0.68±0.06	0.61±0.07	0.50±0.06	0.55±0.09	0.60±0.08	0.70±0.09	0.50±0.08	0.71±0.09
101	Eliptik	Yuvarlak	Eliptik	Eliptik	Yuvarlak	Eliptik	Eliptik	Eliptik	Yuvarlak	Basık eliptik	Yuvarlak	Yuvarlak	Yuvarlak	Yuvarlak	Yuvarlak	Yuvarlak
102	Çizgili	Çizgili	Çizgili	Çizgili	Çizgili	Çizgili	Çizgili	Çizgili	Çizgili	Çizgili	Çizgili	Çizgili	Çizgili	Çizgili	Çizgili	Çizgili
103	SKR	SKR	SKR	SKR	KKR	Sarı	SKR	SKR	SKR	KKR	SKR	SKR	SKR	SKR	KKR	KKR
104	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
105	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
106	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
151	Erdişi	Erdişi	Erdişi	Erdişi	Erdişi	Erdişi	Erdişi	Erdişi	Erdişi	MEFD	MEFD	MEFD	Erdişi	Erdişi	Erdişi	Erdişi
152	5.BVY	5.BVY	3-4. Boğum	5.BVY	5.BVY	3-4. Boğum	5.BVY	5.BVY	5.BVY	5.BVY	5.BVY	3-4. Boğum	3-4. Boğum	5.BVY	3-4. Boğum	5.BVY
153	1.10±0.3(2008)	1.30±0.48	1.30±0.67	1.10±0.56	1.40±0.51	1.30±0.67	1.30±0.48	1.50±0.52	1.10±0.31	1.10±0.31	1.20±0.70	1.30±0.47	1.00±0.47	1.10±0.56	0.90±0.56	1.30±0.48
153	1.30±0.4(2009)	1.10±0.56	1.00±0.47	1.30±0.48	1.60±0.51	1.10±0.56	1.60±0.51	1.30±0.48	1.30±0.48	1.30±0.48	1.00±0.66	1.40±0.51	1.20±0.42	1.40±0.51	1.10±0.73	1.20±0.42
154	Orta (2008)	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Kısa	Kısa	Orta	Orta	Orta	Uzun	Orta	Orta
154	12.80±3.67	13.60±3.09	14.00±3.55	13.90±3.31	19.80±3.04	15.10±3.81	15.10±1.68	14.40±2.75	11.35±3.46	11.50±2.36	13.70±3.04	12.65±2.36	14.60±3.24	18.80±2.34	15.90±1.88	14.66±3.20
154	Orta (2009)	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Kısa	Kısa	Orta	Orta	Orta	Uzun	Orta	Orta
154	14.20±4.13	12.70±3.02	12.70±4.16	15.30±4.13	15.00±1.82	16.30±3.59	16.60±2.27	13.70±4.47	12.16±2.31	12.10±2.46	14.50±2.46	11.20±1.81	15.80±2.77	20.60±3.91	14.76±2.13	15.60±2.70
201	1.10±0.3(2008)	1.30±0.48	1.30±0.67	1.10±0.56	1.40±0.51	1.30±0.67	1.30±0.48	1.50±0.52	1.10±0.31	1.10±0.31	1.20±0.70	1.30±0.47	1.00±0.47	1.10±0.56	0.90±0.56	1.30±0.48

Çizelge 1. Pervari' de yetiştirilen üzüm çeşitlerine ait ampelografik özellikler (devam)

OIV	Boğa	Cevzane	Gevre	Hacı Mendi	Hezirani	Memky Eyşo	Mivağes	Mivazer	Polati	Rötik	Silopi	Sipiyo	Siropiromenda	Tarsus Beyaz	TarsusSiyahı	Tayfi
201	1.30±0.4(2009)	1.10±0.56	1.00±0.47	1.30±0.48	1.60±0.51	1.10±0.56	1.60±0.51	1.30±0.48	1.30±0.48	1.30±0.48	1.00±0.66	1.40±0.51	1.20±0.42	1.40±0.51	1.10±0.73	1.20±0.42
202	Küçük (2008)	Küçük	Orta	Küçük	Küçük	Orta	Büyük	Küçük	Küçük	Çok küçük	Küçük	Orta	Küçük	Orta	Orta	Orta
202	196.0±52.63	164.4±35.38	202.2±54.80	191.5±40.00	172.1±81.34	221.5±57.14	252.6±43.25	163.8±33.95	153.9±43.67	139.3±36.64	163.7±65.79	213.7±69.32	181.6±16.40	208.9±32.61	232.5±42.40	220.1±86.01
202	Orta (2009)	Küçük	Orta	Küçük	Küçük	Orta	Büyük	Küçük	Küçük	Çok küçük	Küçük	Orta	Küçük	Orta	Orta	Orta
202	208.8±35.73	182.1±48.63	215.0±52.68	195.1±27.14	196.5±71.78	248.7±71.61	266.4±65.39	175.0±32.75	164.6±52.45	134.3±32.40	168.2±60.94	206.1±51.27	188.4±23.00	231.8±46.00	218.8±55.51	248.1±78.09
203	Orta (2008)	Kısa	Orta	Kısa	Orta	Kısa	Orta	Kısa	Kısa	Kısa	Orta	Kısa	Orta	Kısa	Orta	Kısa
203	17.66±3.55	15.43±3.76	16.60±2.07	17.83±2.43	16.14±4.14	18.71±2.56	18.56±2.36	16.00±2.91	14.96±3.38	14.50±1.87	14.78±1.96	20.56±2.78	16.56±2.36	19.86±2.34	19.42±2.99	17.33±3.07
203	Orta (2009)	Kısa	Orta	Orta	Kısa	Orta	Orta	Orta	Kısa	Kısa	Kısa	Orta	Kısa	Orta	Orta	Orta
203	18.33±1.50	17.00±2.34	17.80±3.11	18.60±1.81	17.00±3.65	20.00±3.65	20.40±3.28	17.60±2.40	16.37±2.55	14.16±1.94	16.14±2.79	19.14±1.67	17.40±1.14	21.33±1.36	18.33±2.16	19.33±2.32
204	Orta	Orta	Sık	Orta	Orta	Orta	Orta	Sık	Sık	Orta	Sık	Orta	Sık	Seyrek	Orta	Orta
205	Az (2008)	Az	Az	Az	Az	Az	Az	Az	Az	Az	Az	Orta	Orta	Az	Az	Az
205	94.50±17.40	63.87±13.64	79.60±16.68	64.83±8.84	118.41±50.58	85.37±32.38	106.78±37.52	67.80±19.46	79.64±30.32	75.33±23.14	90.20±41.36	139.30±35.87	126.20±36.87	85.64±15.34	72.66±8.38	102.80±13.84
205	Az (2009)	Az	Az	Az	Az	Az	Az	Az	Az	Az	Az	Orta	Orta	Az	Az	Az
205	103.88±16.90	71.37±19.27	88.60±20.21	72.80±6.79	122.30±36.94	93.12±42.50	119.00±24.82	76.80±19.53	90.75±20.18	67.33±18.41	99.87±36.91	127.70±29.09	133.60±45.71	94.20±19.87	81.16±15.23	118.81±29.02
206	Kısa (2008)	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Çok kısa	Orta	Çok kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa
206	3.92±1.18	3.62±1.12	3.19±0.98	4.72±1.18	3.18±0.79	3.31±1.10	5.02±1.06	4.04±0.49	3.96±1.02	2.81±0.59	6.01±0.88	2.93±1.56	3.60±0.81	4.73±1.12	4.33±1.16	3.88±1.19
206	Kısa (2009)	Kısa	Kısa	Kısa	Çok kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Çok kısa	Kısa	Çok kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa
206	4.88±0.81	3.18±0.82	3.79±0.73	5.05±1.29	2.75±0.48	3.67±1.39	5.73±0.89	3.67±0.61	3.39±0.75	2.97±0.63	5.55±0.93	2.46±1.18	4.13±0.72	4.12±0.89	5.00±0.90	4.47±1.12
207	Kuvvetli	Orta	Orta	Kuvvetli	Orta	Orta	Orta	Orta	Kuvvetli	Zayıf	Orta	Kuvvetli	Zayıf	Orta	Orta	Orta
221-1	Orta (2008)	Orta	Orta	Orta	Orta	Uzun	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Uzun	Uzun	Uzun
221-1	19.47±0.90	19.77±1.60	19.72±1.62	21.45±1.73	17.97±1.66	24.20±1.59	20.92±1.30	19.56±1.26	18.89±1.18	21.29±1.15	18.32±0.92	18.68±1.56	18.43±1.44	24.24±2.49	25.66±2.67	23.14±1.52
221-1	Orta (2009)	Orta	Orta	Orta	Orta	Uzun	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Uzun	Orta	Uzun	Uzun	Uzun
221-1	18.97±1.35	19.36±1.65	18.80±1.80	21.15±1.37	18.52±1.49	23.93±1.40	20.43±1.49	19.95±1.46	18.64±1.33	20.58±1.53	17.72±1.22	17.95±1.06	18.14±1.40	23.62±2.23	24.94±2.27	22.54±1.81
221-2	Orta (2008)	Orta	Orta	Enli	Dar	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Dar	Orta	Orta	Enli	Orta
221-2	17.24±0.83	16.60±1.63	17.42±1.33	19.99±1.83	13.67±1.19	16.97±1.20	16.56±1.34	17.15±1.33	15.83±1.52	17.28±1.00	16.74±0.90	13.59±1.25	15.44±1.30	14.60±0.89	18.08±1.35	17.28±1.33
221-2	Orta (2009)	Orta	Orta	Enli	Dar	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Dar	Orta	Orta	Enli	Orta
221-2	16.71±1.01	16.02±1.18	16.80±1.47	19.27±1.32	13.59±0.90	16.34±1.05	16.04±1.43	17.58±1.57	15.50±0.85	16.63±1.20	16.25±1.28	13.21±0.93	15.60±1.23	14.41±1.18	17.77±1.43	16.78±1.56
222	YD	YD	YD	YD	YD	YD	YD	YD	YD	YD	YD	YD	YD	YD	YD	YD
223	Yumurta	Yumurta	Enliyumurta	Yuvarlak	Yumurta	Yumurta	Enli yumurta	Enliyumurta	Yumurta	Yumurta	Yumurta	Yumurta	Yumurta	Silindirik	Enli yumurta	Yumurta
224	Yuvarlak	Yuvarlak	Yuvarlak	Yuvarlak	Yuvarlak	Yuvarlak	Yuvarlak	Yuvarlak	Yuvarlak	Yuvarlak	Yuvarlak	Yuvarlak	Yuvarlak	Yuvarlak	Yuvarlak	Yuvarlak
225	KKM	Yeşil sarı	Yeşil sarı	Yeşil sarı	Yeşil sarı	Kırmızısiyah	Yeşil sarı	Yeşil sarı	KKM	Yeşil sarı	Yeşil sarı	Yeşil sarı	Kırmızı siyah	Yeşil sarı	KKM	Yeşil sarı
226	BÖD	Bir örnek	Bir örnek	Bir örnek	Bir örnek	Bir örnek	Bir örnek	Bir örnek	BÖD	Bir örnek	Bir örnek	Bir örnek	BÖD	Bir örnek	BÖD	Bir örnek
227	Kuvvetli	Zayıf	Çokkuvvetli	Orta	Kuvvetli	Kuvvetli	Kuvvetli	Kuvvetli	Kuvvetli	Orta	Kuvvetli	Orta	Kuvvetli	Orta	Kuvvetli	Kuvvetli
228	İnce	Orta	İnce	İnce	İnce	Çok ince	Çok ince	Orta	Kalın	Orta	İnce	İnce	İnce	Çok ince	Orta	İnce
229	Az belirgin	Az belirgin	Az belirgin	Az belirgin	Az belirgin	Az belirgin	Az belirgin	Az belirgin	Az belirgin	Az belirgin	Az belirgin	Belirgin	Az belirgin	Belirgin	Az belirgin	Az belirgin
230,231	Renksiz	Renksiz	Renksiz	Renksiz	Renksiz	Renksiz	Renksiz	Renksiz	Renksiz	Renksiz	Renksiz	Renksiz	Renksiz	Renksiz	Renksiz	Renksiz
232	Sulu	Sulu	Sulu	Sulu	Sulu	Sulu	Sulu	Sulu	Sulu	Sulu	Sulu	Sulu	Sulu	Sulu	Sulu	Sulu
233	Yüksek (2008)	Orta	Yüksek	Yüksek	Yüksek	Yüksek	Orta	Yüksek	Yüksek	Orta	Yüksek	Orta	Yüksek	Orta	Yüksek	Yüksek
233	67.60 ±2.07	62.65±2.47	69.80±3.42	67.20±2.38	69.80±2.04	72.20±2.38	70.30±3.54	68.40±2.70	69.20±2.67	62.60±2.30	66.40±2.34	56.70±2.42	68.10±2.35	63.50±4.37	66.60±2.40	67.60±2.40
233	Yüksek (2009)	Orta	Yüksek	Yüksek	Yüksek	Yüksek	Yüksek	Yüksek	Yüksek	Orta	Yüksek	Orta	Yüksek	Orta	Yüksek	Yüksek
233	66.40±2.88	64.80±4.20	72.40±2.07	66.20±1.30	66.20±4.14	74.40±1.51	67.80±5.26	70.40±1.14	66.50±3.11	61.20±2.58	67.80±1.78	59.20±1.63	65.40±3.13	61.20±3.42	68.60±4.21	69.40±1.14
234,235	Düşük	Orta	Düşük	Düşük	Düşük	Düşük	Düşük	Düşük	Düşük	Orta	Düşük	Düşük	Orta	Düşük	Yüksek	Orta
236	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
237	Aromatik	Az tatlı	Az tatlı	Az tatlı	Az tatlı	Az aromatik	Nötral	Az tatlı	Az aromatik	Az tatlı	Nötral	Az tatlı	Az aromatik	Az tatlı	Aromatik	Az tatlı
238	Kısa (2008)	Kısa	Kısa	Kısa	Çok kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa
238	8.83±1.67	7.51±0.96	7.53±1.11	8.82±1.42	5.64±0.81	7.97±1.39	9.13±1.82	7.98±1.07	8.17±1.61	6.82±0.99	7.13±1.33	6.62±1.50	7.51±1.12	8.64±1.23	9.27±2.22	8.84±1.42
238	Kısa (2009)	Kısa	Kısa	Kısa	Çok kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa
238	9.43±1.52	7.37±1.05	7.13±1.09	9.22±1.71	5.93±0.90	8.64±1.06	8.21±1.10	8.29±1.37	8.58±1.59	7.13±0.94	7.45±1.18	6.38±1.11	8.06±1.24	8.12±1.52	8.15±1.30	8.27±1.37

Çizelge 1. Pervari' de yetiştirilen üzüm çeşitlerine ait ampelografik özellikler (devam)

OIV	Boğa	Cevzane	Gevre	Hacı Mendi	Hezirani	Memky Eyo	Mivağış	Mivazer	Polati	Rötik	Silopi	Sipiyo	Siropiromenda	Tarsus Beyazı	TarsusSiyahı	Tayfi
239,240	Zor	Kolay	Çok zor	Çok zor	Zor	Zor	Çok zor	Zor	Orta	Orta	Zor	Orta	Zor	Orta	Çok zor	Çok zor
241	Var	Var	Var	Var	Rudimenter	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Var	Yok	Var	Var
242-1	Uzun (2008)	Uzun	Uzun	Uzun	Uzun	Uzun	Uzun	Uzun	Çok uzun	Uzun	Uzun	Uzun	Orta	Orta	Uzun	Uzun
242-1	6.65±0.33	6.70±0.34	6.52±0.31	7.15±0.41		6.71±0.32	6.96±0.24	6.63±0.35	7.50±0.43	6.76±0.98	6.99±0.44	7.14±0.43	6.28±0.28		6.58±0.36	6.95±0.32
242-1	Uzun (2009)	Uzun	Uzun	Uzun		Uzun	Uzun	Uzun	Çok uzun	Uzun	Uzun	Uzun	Orta		Uzun	Uzun
242-1	6.76±0.29	6.56±0.46	6.45±0.30	7.10±0.42		6.67±0.28	6.92±0.32	6.67±0.30	7.65±0.37	6.86±0.34	7.04±0.52	7.30±0.39	6.21±0.30		6.44±0.49	6.68±0.34
242-2	Çok enli (2008)	Enli	Çok enli	Çok enli		Enli	Enli	Çok enli	Çok enli	Çok enli	Çok enli	Çok enli	Enli		Çok enli	Çok enli
242-2	4.31±0.24	3.98±0.25	4.10±0.22	4.10±0.31		3.95±0.24	3.81±0.15	4.14±0.22	4.26±0.29	4.11±0.16	4.41±0.22	4.33±0.18	3.79±0.20		4.32±0.24	4.13±0.26
242-2	Çok enli (2009)	Enli	Çok enli	Çok enli		Enli	Enli	Çok enli	Çok enli	Çok enli	Çok enli	Çok enli	Enli		Çok enli	Çok enli
242-2	4.37±0.26	3.87±0.24	4.07±0.20	4.18±0.32		3.86±0.39	3.92±0.42	4.01±0.20	4.17±0.38	4.07±0.19	4.38±0.26	4.41±0.24	3.83±0.25		4.22±0.23	4.03±0.30
243	Orta (2008)	Orta	Orta	Orta		Düşük	Orta	Orta	Yüksek	Orta	Yüksek	Orta	Düşük		Orta	Orta
243	39.17±3.91	40.16±4.85	35.88±3.31	46.51±4.96		31.73±5.37	42.26±4.82	37.64±3.64	53.60±8.74	41.71±5.74	57.56±5.74	46.75±5.41	31.44±2.70		46.29±7.52	37.26±5.83
243	Orta (2009)	Orta	Orta	Orta		Düşük	Orta	Orta	Yüksek	Orta	Yüksek	Orta	Düşük		Orta	Orta
243	40.46±3.74	38.97±5.13	34.56±4.82	47.96±6.13		32.26±3.39	40.71±6.52	36.86±4.68	49.87±6.55	42.63±6.67	55.80±7.82	45.94±7.10	30.55±3.70		45.87±8.26	38.49±5.25
244	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	Yok
301	10. 04. 2008	07. 04. 2008	11. 04. 2008	06. 04. 2008	08. 04. 2008	08. 04. 2008	14. 04. 2008	13. 04. 2008	15. 04. 2008	09. 04. 2008	16. 04. 2008	13. 04. 2008	14. 04. 2008	15. 04. 2008	11. 04. 2008	07. 04. 2008
301	14. 04. 2009	13. 04. 2009	16. 04. 2009	10. 04. 2009	12. 04. 2009	12. 04. 2009	19. 04. 2009	18. 04. 2009	20. 04. 2009	15. 04. 2009	20. 04. 2009	18. 04. 2009	19. 04. 2009	20. 04. 2009	16. 04. 2009	11. 04. 2009
302	22. 05. 2008	21. 05. 2008	23. 05. 2008	20. 05. 2008	23. 05. 2008	20. 05. 2008	01. 06. 2008	26. 05. 2008	23. 05. 2008	22. 05. 2008	28. 05. 2008	27. 05. 2008	29. 05. 2008	25. 05. 2008	24. 05. 2008	27. 05. 2008
302	28. 05. 2009	28. 05. 2009	29. 05. 2009	26. 05. 2009	28. 05. 2009	26. 05. 2009	07. 06. 2009	03. 06. 2009	30. 05. 2009	01. 06. 2009	03. 06. 2009	04. 06. 2009	01. 06. 2009	01. 06. 2009	01. 06. 2009	30. 05. 2009
303	22. 07. 2008	26. 07. 2008	24. 07. 2008	19. 07. 2008	15. 07. 2008	25. 07. 2008	02. 08. 2008	27. 07. 2008	28. 07. 2008	28. 07. 2008	29. 07. 2008	24. 07. 2008	28. 07. 2008	17. 07. 2008	10. 08. 2008	29. 07. 2008
303	28. 07. 2009	03. 08. 2009	29. 07. 2009	26. 07. 2009	20. 07. 2009	01. 08. 2009	08. 08. 2009	03. 08. 2009	04. 08. 2009	06. 08. 2009	05. 08. 2009	29. 07. 2009	04. 08. 2009	21. 07. 2009	16. 08. 2009	30. 07. 2009
304	02. 09. 2008	06. 09. 2008	01. 09. 2008	22. 08. 2008	14. 08. 2008	05. 09. 2008	10. 09. 2008	01. 09. 2008	03. 09. 2008	08. 09. 2008	09. 09. 2008	27. 08. 2008	07. 09. 2008	18. 08. 2008	20. 09. 2008	06. 09. 2008
304	06. 09. 2009	10. 09. 2009	07. 09. 2009	30. 08. 2009	20. 08. 2009	11. 09. 2009	17. 09. 2009	05. 09. 2009	07. 09. 2009	13. 09. 2009	15. 09. 2009	03. 09. 2009	14. 09. 2009	22. 08. 2009	26. 09. 2009	10. 09. 2009
351	54.70±10.91	49.70±11.71	43.80±10.06	52.00±15.82	52.90±13.49	45.90±10.15	65.89±12.36	43.80±9.88	58.63±14.37	49.00±12.88	61.50±15.23	51.40±12.34	43.78±13.78	71.04±10.54	63.90±11.68	58.77±20.36
351	61.60±14.93	54.60±13.87	55.50±13.51	62.00±14.08	47.00±14.82	57.40±11.53	57.88±7.99	54.80±11.41	51.40±9.12	54.50±11.87	53.40±12.71	45.30±10.59	49.40±20.69	60.50±16.79	72.59±15.34	67.70±26.19
352	Kuvvetli	Orta	Orta	Orta	Zayıf	Orta	Zayıf	Zayıf	Zayıf	Zayıf	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta
353	Kısa (2008)	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Orta	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Çok kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Orta
353	65.73±9.96	66.80±10.50	69.84±16.16	80.64±13.44	69.13±5.19	121.26±24.10	73.32±9.10	65.13±10.10	65.56±13.00	64.80±12.59	58.30±15.40	88.28±20.56	67.22±7.01	102.94±11.00	106.60±26.50	106.13±22.05
353	Kısa (2009)	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Orta	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Kısa	Orta	Kısa	Orta
353	62.73±8.53	70.58±18.20	74.28±18.87	72.07±10.26	71.32±11.71	112.49±28.50	69.46±7.22	68.36±11.90	60.72±9.30	69.41±4.96	64.01±10.20	91.74±15.64	69.89±10.03	110.64±21.87	99.00±21.13	109.15±22.74
354	İnce (2008)	Çok ince	Çok ince	İnce	İnce	İnce	İnce	Çok ince	Çok ince	Çok ince	Çok ince	İnce	Çok ince	İnce	İnce	İnce
354	6.48±0.76	5.20±0.57	4.77±0.67	6.03±0.68	6.51±0.24	7.55±1.43	6.16±0.64	5.94±0.68	5.11±0.54	5.23±0.62	5.80±0.99	7.43±1.13	5.49±0.66	8.12±1.40	8.14±1.55	7.81±1.61
354	İnce (2009)	Çok ince	Çok ince	İnce	İnce	İnce	İnce	Çok ince	Çok ince	Çok ince	Çok ince	İnce	Çok ince	İnce	İnce	İnce
354	6.03±0.72	5.44±0.68	4.35±0.61	6.82±0.97	6.00±0.29	7.21±1.62	6.77±0.97	5.64±0.49	4.98±0.72	5.18±0.56	5.39±0.71	6.87±0.58	5.74±0.71	9.26±2.23	7.58±1.09	7.53±1.29
502	Küçük(2008)	Küçük	Orta	Küçük	Küçük	Orta	Orta	Orta	Küçük	Küçük	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta
502	287.88±50.75	221.36±34.67	302.30±75.09	290.68±44.35	249.44±90.11	339.13±120.1	386.58±90.46	312.14±46.89	216.57±60.34	298.83±63.52	314.35±107.9	312.64±12.30	303.47±89.67	231.67±36.38	337.84±94.56	397.73±112.7
502	Orta (2009)	Küçük	Orta	Küçük	Küçük	Orta	Orta	Küçük	Küçük	Küçük	Orta	Orta	Orta	Küçük	Orta	Orta
502	313.32±67.50	244.54±55.89	323.10±117.0	299.31±34.54	265.61±69.99	361.10±181.8	410.26±116.2	295.38±66.77	276.11±83.59	269.43±74.65	331.91±117.9	278.80±95.40	355.58±64.52	298.34±57.15	382.12±87.73	482.20±199.5
503	Orta (2008)	Orta	Orta	Orta	Küçük	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Küçük	Orta	Orta	Orta	Orta
503	3.87±0.67	3.16±0.63	4.21±0.95	5.75±1.17	2.27±0.49	4.06±0.56	3.94±0.66	4.43±0.73	3.12±0.56	4.10±0.97	3.38±0.60	2.31±0.55	2.82±0.70	2.98±0.79	5.45±0.93	4.01±0.86
503	Orta (2009)	Orta	Orta	Orta	Küçük	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Orta	Küçük	Orta	Orta	Orta	Orta
503	3.33±0.85	3.01±0.65	4.63±0.98	5.17±1.34	2.21±0.37	3.97±0.66	3.59±0.70	3.94±0.89	3.26±0.73	3.71±0.87	3.15±0.56	2.17±0.51	3.16±0.93	3.34±0.69	5.07±1.14	4.19±0.88
505	Düşük% 16 (2008)	Yüksek %22	Düşük % 15	Yüksek % 20	Orta % 17	Orta % 19	Orta % 18	Orta % 17	Yüksek % 21	Orta % 19	Yüksek % 20	Orta % 17	Orta % 17	Orta % 18	Orta % 19	Düşük % 16
505	Düşük%15 (2009)	Yüksek %20	Düşük % 15	Yüksek % 20	Orta % 18	Orta % 18	Orta % 19	Orta % 18	Yüksek % 20	Yüksek % 21	Orta % 18	Orta % 18	Orta % 18	Orta % 17	Orta % 17	Orta % 17
506	Düşük 4.87(2008)	Düşük 5.10	Düşük 6.22	Düşük 6.97	Düşük 6.00	Düşük 5.92	Düşük 6.75	Düşük 6.30	Düşük 6.67	Düşük 6.60	Düşük 5.70	Düşük 5.85	Orta 9.82	Düşük 6.72	Düşük 6.90	Orta 5.57
506	Düşük 5.40(2009)	Düşük 5.77	Düşük 5.92	Düşük 7.35	Düşük 6.15	Düşük 6.82	Düşük 6.30	Düşük 5.70	Düşük 6.90	Düşük 5.62	Düşük 6.97	Düşük 4.87	Orta 9.67	Düşük 7.05	Orta 7.50	Düşük 4.67

KÇY: Kırmızıçizgili yeşil, BBY: Bronz benekli yeşil, HİTD: Her iki tarafı düz, HİTDB: Her iki tarafı dış bükey, DHÜÜ: Dilimler hafifçe üst üste, DKS: Daha kısa, SKR: Sarıms kahverengi, KKR: Koyu kahverengi, MEFD: Morfolojik erdişi fizyolojik dişi, SBVY: Beşinci boğum ve yukarı, YD: Yeknesak değil, KKM: Koyu kırmızı mor, BÖD: Bir örnek değil